

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра германської філології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня «магістр»

Спеціальність 035 «Філологія»
Спеціалізація 035.41 «Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська»

***ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО
КОМП'ЮТЕРНОГО СЛЕНГУ***

Допущено до захисту «__» _____ 20 р.

Зав. каф. германської філології _____ канд. філол. наук, проф. Кобякова І. К.

Виконав:
студ. групи ПРм-92
Тесленко Михайло Васильович

Науковий керівник:
канд. філол. наук, старший
викладач
Овсянко Олена Леонідівна

Суми 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	7
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО СЛЕНГУ	7
1.1 Ідентифікація поняття «сленг».....	7
1.2 Передумови виникнення комп'ютерного сленгу	12
1.3 Функціональна характеристика комп'ютерного сленгу	16
РОЗДІЛ 2	20
ОСОБЛИВОСТІ УТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНОГО КОМП'ЮТЕРНОГО СЛЕНГУ	20
2.1 Загальні методи словотворення англomовного комп'ютерного сленгу	20
2.2 Англomовні запозичення зі сфери комп'ютерних технологій	29
2.3 Тематична класифікація англomовного комп'ютерного сленгу	32
РОЗДІЛ 3	35
СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО КОМП'ЮТЕРНОГО СЛЕНГУ	35
3.1 Основні прийоми перекладу англomовного комп'ютерного сленгу	35
3.2 Методи перекладу англomовного комп'ютерного сленгу на заняттях з практики перекладу з англійської мови.....	41
ВИСНОВКИ.....	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55
SUMMARY	63

ВСТУП

Словниковий склад мови є однією з найважливіших характеристик нації загалом. Саме у словниковому складі знаходить своє вираження весь спектр предметів і явищ, властивих досліджуваній мові. Через те, що мовна реальність знаходиться в постійній динаміці, у невинному розвитку, то відповідно й лексика зазнає змін. Багатство й різноманітність словникового складу свідчать про культурний розвиток самого народу, творця й носія мови. Завдяки зв'язку мови з життям суспільства, будь-які зміни практично миттєво відображаються в словниковому складі певного соціуму.

Шляхи збагачення словникового складу англійської мови багаті й різноманітні. Найважливішим способом збагачення словникового складу англійської мови є процес словотвору. Вивчення словотвору має велике значення для розгляду мови, як на сучасному етапі його розвитку, так і з історичної точки зору. Збагачення словника – це один із найважливіших чинників розвитку мови, свідчення його динамічного характеру. Лексика англійської мови знаходиться в стані безперервної зміни відповідно до мовних законів. І якщо ми хочемо глибоко вивчити мову, культуру, менталітет народу англомовної країни, то маємо знати ці закони.

Для кожного народу характерна підвищена зацікавленість до своєї мови, люди свою мову і прагнуть поповнити її. Одним із прикладів цього може служити традиція визначення слова року, що зародилася ще в 1991 році в Америці. Американське діалектологічне товариство виявляє найбільш актуальні, значущі й популярні слова та вислови року.

Інтенсивний розвиток комп'ютерної галузі, комп'ютеризація практично всіх сфер науки, техніки, промисловості, а також стрімкий процес проникнення комп'ютерів у сферу повсякденного життя сучасної людини призвели до настільки ж стрімкого розвитку відповідної термінології. Знання технічних термінів комп'ютерної лексики іноземною мовою стало однією з основних вимог роботодавців. На відміну від простого користувача, фахівець у сфері

інформаційних технологій працює з текстами, написаними іноземною мовою і без спеціальних знань розібратися в комп'ютерній термінології досить складно.

Комп'ютерний сленг вживається не тільки при спілкуванні на теми, пов'язані з комп'ютером і програмним забезпеченням, він є характерною особливістю всіх жанрових різновидів електронної комунікації. Тому виникає необхідність розібратися в комп'ютерному сленгу, щоб бути компетентним у цій сфері й не заплутатися у величезній кількості інформації, представленої у всесвітній павутині.

Сучасна англійська мова характеризується стрімкими мовними змінами, а тому вони в останні роки знаходяться в полізорі науковців. Фокус уваги дослідників спрямовується на дослідження динамічного характеру мови, загалом, та англійської, зокрема.

Актуальність **пропонованого дослідження** визначається, по-перше, активним використанням сленгової лексики комп'ютерної тематики, по-друге, необхідністю більш поглибленого дослідження методів словотворення комп'ютерного сленгу, репрезентації тематичної класифікації та з'ясуванню специфіки перекладу сленгу.

Вивченням вищезазначеної проблематики займалася чимала кількість науковців, серед яких можна виділити таких: І. Р. Гальперін, С. Мартос, Е. Патридж, С. О. Ставицька, М. Халідей, В. А. Хом'яков. Дослідженням саме комп'ютерного сленгу займалися О. В. Сумцова, Т. Торн, Р. Фінкель, Т. Ю. Шевякова, І. Щур та інші.

Мета нашого дослідження полягає в комплексному вивченні англійського комп'ютерного сленгу, розгляді особливостей його перекладу.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити низку **завдань**:

- 1) дослідити історичні передумови виникнення комп'ютерного сленгу;
- 2) надати визначення базовим поняттям дослідження;
- 3) дослідити особливості утворення англійського комп'ютерного сленгу;

- 4) сформувати тематичну класифікацію англомовного комп'ютерного сленгу;
- 5) визначити основні прийоми перекладу англомовного комп'ютерного сленгу;
- 6) надати методичні рекомендації щодо вивчення комп'ютерного сленгу на заняттях із практики перекладу з англійської мови.

Об'єктом дослідження є англомовний сленг активних користувачів персональних комп'ютерів.

Предметом дослідження є лінгвістичні та перекладацькі особливості англомовного комп'ютерного сленгу.

Матеріалом дослідження слугували лексичні одиниці, вилучені методом суцільної вибірки з англомовних словників сленгу, а також соціальних мереж, чатів, журналів й газетних публікацій.

У процесі дослідницької роботи були використані **такі методи**: метод аналізу наукової та навчальної літератури на рівні з різними Інтернет-ресурсами, описовий метод, зіставний метод, метод суцільної вибірки, метод кількісного аналізу, аналіз словникових дефініцій.

Теоретичне значення дослідження полягає у тому, що результати доповнюють теоретичні напрацювання з питань проблематики сленгу. Отримані результати можуть бути застосовані при вивченні динамічного характеру словникового запасу англійської мови, виявленні основних тенденцій у її розвитку.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що отримані результати можна використати при подальшому вивченні англомовного комп'ютерного сленгу; у навчальній діяльності в процесі проведення курсів «Практичний курс англійської мови», «Практика перекладу з англійської мови»; отримані знання допоможуть під час перекладу сленгу та утворенні словників нелітературної лексики.

Апробація результатів дослідження. Проблематика наукового дослідження відображена в тезах доповіді, що були направлені та опубліковані

на IX Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Перекладацькі інновації» (14-15 березня 2019 р., Суми); LVII Міжнародній інтернет — конференції «НАУКОВІ ПІДСУМКИ 2020 РОКУ» (17 грудня 2020 р., м. Вінниця).

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, восьми підрозділів, загальних висновків, списку використаних джерел та резюме.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО СЛЕНГУ

1.1 Ідентифікація поняття «сленг»

Завдяки новим винаходам і змінам, кожна мова має потребу використання нових слів – запозичених, похідних або іншим чином сформованих – просто тому, що нові речі потребують нових слів. Коли нові винаходи та зміни вступають в наше життя, виникає необхідність називати їх і, звичайно ж, спілкуватися ними. Мова динамічна, вона постійно змінюється.

В останні століття, завдяки новим винаходам, новим технологіям, утворюється багато нових слів. Щоб назвати ці винаходи, мова наповнюється словами і виразами, які не зустрічалися раніше в формальній мові. Це робить мову дуже виразною та барвистою. Ми помічаємо як наявність нових слів, так і нові сфери застосування старих слів. З'являються мовні тенденції, які виникають і потім зникають через деякий час. Функціонують старі слова з новими значеннями, які формуються за допомогою аббревіації, контамінації, деривації та інших методів. Ці слова називаються сленговими.

Сленг – одне з найцікавіших і водночас складних явищ мови. Багато дослідників зазвичай переносять сленг на соціальні діалекти. Діалект в цьому контексті є територіальним, тимчасовим або соціальним видом мови [4, с. 204].

Сленг – складне, важке і неминуче мовне явище. Його виникнення завжди обумовлене історичними, соціальними та культурними тенденціями життя того чи іншого мовного співтовариства. Сленг – це словосполучення, яке є результатом улюбленої гри серед молодих і енергійних людей, що грають словами і перейменовують речі, дії. Одні люди вигадують нові слова, інші спотворюють, або неправильно використовують старі для надання їм новизни, для того, щоб бути в тренді [11, с. 21].

В англійській лексикографії термін «сленг» набув широкого поширення на початку минулого століття.

Наразі немає простого і чіткого визначення терміну «сленг», але лінгвісти трактують його як лінгвістичне явище, яке постійно змінюється та має місце в кожній субкультурі в усьому світі. Деякі стверджують, що сленг існує, тому що людина повинна знаходити шляхи визначення нових технологічних процесів, які з'явилися з часом. Інші кажуть, що використовують сленг з метою не повторення одного й того ж самого слова. Комп'ютерний сленг є синонімом до слів української мови, та існує думка, що комп'ютерний сленг може витіснити слова літературної мови.

Початкові прояви сленгу були у давні часи, на його вивчення значно вплинула англійська культура. Британський учений М. Халідей (Michael Halliday), який у ХХ столітті один серед перших займався проблематикою сленгу, започаткував термін «антимова», що характеризується як секретний код субкультур із притаманними їм рисами лексикалізації [49, с. 102].

Відповідно до Великого тлумачного словника сучасної української мови термін «сленг» визначається таким чином: *«Розмовний варіант професіонального мовлення, жаргон; жаргонні слова або вирази характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, що проникають в літературну мову, набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення»* [57, с. 1147].

Тлумачний словник за редакцією Т. Ф. Єфремової надає таке визначення «сленгу»: *«Сленг – сукупність слів та виразів, уживаних представниками певних груп, професій і т.ін., що складає шар розмовної лексики, який не відповідає нормам літературної мови (зазвичай стосовно до англомовних країн)»* [59, с. 425].

Таким чином вже на рівні загального тлумачення терміну простежується певна нечіткість: синонімія відмінних термінів «сленг» та «жаргон». Визначення сленгу, надані науковцями, потребують або значних уточнень, або є досить поверхневими чи навіть помилковими. Варто зазначити, що сленг має вторинне

утворення у порівнянні з жаргоном, оскільки черпає матеріал, передусім, із соціально-групових жаргонів.

Британський лексикограф Е. Партридж (Eric Partridge) наводить таке визначення поняття «сленгу»: «Існуючі у розмовній сфері дуже нестійкі, некодифіковані, часто випадкові сукупності лексем, що відображають суспільну свідомість людей, які належать до певного соціального або професійного середовища» [51, с. 129].

Сленг – це різновид розмовної мови, яку суспільство оцінює як підкреслено неофіційну та яка характеризується динамічною зміною лексичного складу, що поповнюється через арго (умовні вирази й слова, що застосовуються відокремленою або професійною групою, кружком і т. д.), жаргонізми (мова якої-небудь соціальної чи іншої об'єднаної спільними інтересами групи, яка містить багато слів і виразів, відмінних від спільної мови, в тому числі штучних, іноді умов), вульгаризми (слова і вирази, притаманні фамільярній або грубій мові), неологізми (щойно придумані слова чи вирази) [39, с. 32].

Основними ознаками сленгу є: швидкозмінність, підвладність моді, нестабільність, невизначеність. Нові іменування здатні швидко з'являтися та, таким же чином, швидко зникати, тому вони потребують словникової фіксації. Це доводить актуальність та обов'язкову потребу теоретичного і лексикографічного опрацювання сленгу, який останнім часом став одним із основних засобів спілкування [14, с. 53].

Деякі лінгвісти розглядають сленг як результат швидкого зростання нових слів, що відбувається як творче самовираження людей, щоб зробити більш спрощені слова легкими для вимови. У зв'язку зі швидким розвитком мови, поява сленгових слів досить часто відбувається навіть у літературній мові. Сленгові вислови проникають в публічні виступи, науку і руйнують суворі кордони між літературною і нелітературною мовою. Поширення сленгу також йде швидкими темпами, особливо серед молоді, завдяки впливу засобів масової інформації.

Дослідниця С. Мартос тлумачить поняття «сленг», як динамічну за своєю природою субсистему, яка варіюється залежно від певних етномовних та культурних особливостей регіону [22, с. 200].

Сленг може виявлятися не лише в галузі певної субкультури, але подекуди й існувати в національному контексті. Зокрема, І. Стернін говорить про виникнення загальнонаціонального сленгу, місце якого – між розмовною та стилістично зниженою лексикою [31, с. 4].

Науковець В. А. Хом'яков надав більш розгорнуте визначення. На його думку, «сленг – це особливий периферійний лексичний пласт, що знаходиться, як поза межами розмовної літературної мови, так і поза межами діалектів загальнонаціональної англійської мови. Сленг формується з специфічної лексики, фразеології професійних говірок, соціальних жаргонів і аргослужбового світу, а також це широко поширена та загальнозрозуміла емоційно-експресивна лексика» [37, с. 94].

Дослідниця сленгу Л. О. Ставицька вважає, що немає чіткого визначення поняття «сленг», тому трактує цей термін, як найбільш рухливий прошарок розмовної англійської мови, який містить слова та вирази, запозичені з англійської мови або створені за словотворчими моделями, що існують в англійській мові та використовуються в більш конкретних значеннях завдяки своєму емоційному забарвленню [30, с. 32].

Лінгвіст і лексикограф І. Р. Гальперін не допускає можливості існування сленгу як окремої самостійної категорії, пропонуючи використовувати його у якості синоніма англійського слова "*jargon*" [8, с. 265].

Інтернет знаходиться на шляху до того, щоб стати більш різноманітною багатомовною мережею, в якій існують найрізноманітніші мови. За останнє десятиліття найбільший вплив мови Інтернету спостерігається в таких країнах як Китай, Росія, Україна, Індія і т. ін. Взаємодія між англійською та іншими мовами стає ще однією важливою сферою вивчення. По мірі того, як глобальні користувачі взаємодіють один з одним, посилення на різні мови можуть і надалі збільшуватися, в результаті чого формується нова стилістика Інтернету, що

охоплює всі мови. Таким чином, можна спостерігати швидкий розвиток порівняльної лінгвістики Інтернету в міру того, як носій інформації стає все більш багатомовним.

Одним із найрозповсюдженіших видів спеціального сленгу є англомовний комп'ютерний сленг. Він став базовим для користувачів Інтернет-мережі в усьому світі, оскільки саме англійська мова є мовою міжнародного спілкування.

Автори словнику Інтернет-сленгізмів NetLingo, американці Ерін Янсен (Erin Jansen) та Вінсент Джеймс (Vincent James) визначають комп'ютерний сленг таким чином: «спеціалізована мова, абревіатури чату, скорочення текстових повідомлень» [62, с. 378].

Сучасний британський лінгвіст Тоні Торн (Tony Thorne) пропонує більш загальну дефініцію та визначає комп'ютерний сленг як «неформальні, скорочені або гумористичні терміни», що використовуються в онлайн-спілкуванні [69, с. 425].

Н. Ільїна-Соловйова характеризує комп'ютерний сленг як свого роду ігрове спілкування: «Саме ігрове оформлення світу і створює в мережевих соціумах своєрідний стиль спілкування, який можна визначити як стиль, що характеризується запереченням реального життя, реальних статусів, загальноприйнятих норм спілкування, та й, до певної міри, просто реальних людей» [17, с. 134].

О. В. Сумцова та Т. Ю. Шевякова більш детально розкривають сутність цього мовного явища, зазначаючи його як:

1. «професійна мова програмістів, а також людей, чия професійна діяльність тісно пов'язана з комп'ютерами та їх використанням»;
2. «різновид професійної мови, що доступний звичайним користувачам комп'ютерів і що використовується ними у літературній мові» [33, с. 241].

Комп'ютерний сленг відрізняється від інших жаргонізмів, оскільки він характеризується високим культурним рівнем та різноманіттям використання нових словесних прийомів.

За твердженнями І. Щур, однією із причин виникнення такої «мови» є її виключна місткість, коли трьома-чотирма специфічними словами можна передати чималий абзац літературно-опрацьованого технічного тексту. До того ж комп'ютерний сленг виражає навіть певні емоції, які в сухій та лаконічній реальній мережі відтворити майже неможливо [40, с. 27].

Як відомо, комп'ютерний сленг, на відміну від загальноживаної мови, відзначається більшою експресивністю і точністю, він є стислий, насичений скороченнями та своєрідною символікою [41, с. 8].

Отже, проаналізувавши особливості сленгу в цілому, комп'ютерний сленг можна визначити як особливий вид сучасної Інтернет-комунікації, що представлений лексичними одиницями сленгу, які в свою чергу не мають чіткої соціальної та професійної приналежності.

1.2 Передумови виникнення комп'ютерного сленгу

На сьогодні існують складнощі щодо оцінки ролі та важливості в нашому житті Інтернету. Уявити життя сучасного суспільства без цієї великої, розгалуженої мережі неможливо. Формування сучасного комп'ютерного сленгу пов'язане з історичними етапами становлення Інтернету та власне особливостями розвитку Інтернет-комунікації. Створення у США перших ЕОМ (електронно-обчислювальних машин) стало поштовхом для виникнення комп'ютерного сленгу. Спочатку ЕОМ використовувались лише серед військових для швидкого обміну інформацією, а пізніше, ці електронно-обчислювальні машини потрапили до американських наукових організацій та університетів, представниками яких була переважно молодь. Саме використання ЕОМ серед молоді стало поштовхом у формуванні так званого професійного сленгу. З огляду на це можна виділити деякі основні історичні передумови виникнення комп'ютерного сленгу, а саме:

Зародження. 2 вересня 1969 р. – саме цю дату прийнято вважати днем, коли було винайдено Інтернет. Леонард Кляйнрок (Leonard Kleinrock), провідний

спеціаліст в галузі комп'ютерних мереж та обміну пакетними даними, разом з групою вчених Каліфорнійського університету вдало провели експериментальний обмін даними між двома комп'ютерами, а саме обмін першими бітами інформації між університетським комп'ютером та спеціалізованим міні-комп'ютером професора. Л. Кляйнрок у своїй автобіографії відзначив, що у цей день Інтернет «зробив свій перший подих» [50].

Пізніше, у 1969 році в США була заснована Мережа Агентства передових досліджень (ARPANET), метою цього проєкту було:

1. проведення експериментів в області комп'ютерних комунікацій;
2. об'єднання науково-дослідницького потенціалу установ;
3. вивчення способів підтримки стійкого зв'язку в умовах ядерного нападу;
4. розробка концепції розподіленого управління військовими і цивільними структурами в період ведення війни [7].

Оскільки мережа ARPANET з самого початку її створення носила виключно закритий характер, оскільки була створена для спеціалізованих науково-дослідних та військових інститутів США, то кількість збережених та використовуваних веб-аббревіатур того періоду серед сучасної Інтернет-комунікації є невелика.

До цього етапу можна віднести також створення першого програмного забезпечення для електронного листування. Так, 1971 року американським інженером компанії BBN (Bolt Beranek and Newman Inc.) Реєм Томлінсоном (Raymond Tomlinson) за допомогою двох комп'ютерів об'єднаних між собою мережею Інтернет було надіслано перший e-mail-лист. Цей e-mail складався з довільного рядка літер, а для того, щоб виділити ім'я отримувача та відрізнити його від відправника, Томлінсон використовував символ @ [43].

Розвиток комп'ютерного сленгу пов'язаний з ім'ям Рафаеля Фінкеля (Raphael Finkel), який в 1975 р. створив так званий "Jargon File", який становив собою словник «хакерського» сленгу технічної галузі, що використовувався в різних лабораторіях з досліджень штучного інтелекту того часу. Спочатку

словник мав невелику кількість термінів, але згодом з появою Інтернет став періодично оновлюватись. Усі сленгізми, які з'явилися в Інтернет-комунікації зазначеного етапу, відзначалися нейтральним або ж офіційно-діловим забарвленням. У словнику можна було зустріти такі аббревіатури як *BTW (By The Way)*, *ARG (argument)*, *FYI (For Your Information)* та інші [73].

Еволюціонування. На противагу мережі ARPANET у 1979 році було створено комп'ютерну мережу Usenet (від. User Network). Це платформа, яка дозволяє мільйонам користувачів зберігати файли на серверах для завантаження іншими учасниками. Таким чином, вона дозволяє спілкуватися в чаті й обмінюватися файлами, що може звучати не так вже й важливо, проте, різниця між Usenet і аналогічними сервісами в Інтернеті полягала в тому, що Usenet пропонує повну, необмежену швидкість завантаження і доступу та, як правило, пропонує дійсно вільний обмін контентом та інформацією. Після створення Usenet всесвітню мережу заповнили прототипи Інтернет-форумів [55].

Сленгові одиниці, які починали вживатися на онлайн-форумах або в онлайн-іграх, мали широке використання на письмі. Таким прикладом є аббревіатура *LOL (lots of laughs)*. Емоджі, які дуже розповсюджені в наш час, не були доступні для користувачів інформаційних форумів, котрі досліджували можливості Інтернет в 1980-х роках. Замість цього вони використовували фрази типу **smile** для позначення фізичної реакції на те, що вони прочитали. В Інтернеті ця аббревіатура з'явилася вперше на канадській дошці оголошень Viewline. Хлопець, на ім'я Вейн Пірсон застосував її під час онлайн спілкування зі своїми друзями. До своєї появи серед інтернет-користувачів, інтернет-аббревіатура "*LOL*" яка трактувалася, як сміх вголос, або гучний сміх в (імовірно) порожній кімнаті, під час листування іноді додавалася в кінці листа з позначенням "*lots of love*" – (багато любові) (і використовувалася іноді, принаймні, з 1960 року, як аббревіатура для "*little old lady*" (старенька)) [89].

Слово "*noob*" походить від слова "*newbie*", яке спочатку використовувалося в 1960-70 роках в американських військах під час війни у В'єтнамі для позначення нової людини в підрозділі. Існує безліч теорій щодо

етимології терміна "*newbie*". Одні науковці стверджують, що термін походить від слова "*newie*", яке позначало нову або недосвідчену людину ще з 1850-х роках. Інші дослідники вказують на британський шкільний сленг *new boy* (новачок) чи *new blood* (нова кров), який з'явився приблизно в той же час. Згідно з інформацією журналу The Jargon File, вважається, що цей термін почав вживатися в мережі Usenet у новинній групі talk.bizarre в 1980-х роках. Цей термін є найпоширенішим в чатах, форумах або внутрішньо-ігрових комунікаціях. Він використовується, як засіб ідентифікації тих, хто вважається менш «елітним» в рамках онлайн-спільноти, таким чином, він майже завжди інтерпретується, як образа. Однак, критерії для того, щоб вважатися новачком, залишаються невизначеними; людина може вважатися «новачком» в одній категорії, залишаючись при цьому шанованим в іншій [81].

Немає кращого в наш час, ніж інтернет-скорочення, що потребують якомога коротшого написання. "*TL; DR*" (*Too Long; Didn't Read*), ймовірно, з'явилося на комедійному форумі "Something Awful" близько 2002 року і поширилося на інші онлайн-форуми, такі як "4chan", "Slashdot" і "Reddit". Вперше визначення "*TL; DR*" з'явилося в Urban Dictionary в 2003 році, а в 2007 році з'явилася сторінка на Вікіпедії [90].

Розповсюдження. Швидкий розвиток комп'ютерних технологій спричинив справжню революцію у сфері інтернет-комунікації – були створені перші соціальні мережі. Вчені стверджують, що нова форма інтернет-комунікації є унікальною, оскільки завдяки їй користувачі почали використовувати більше емоційно-зabarвленої лексики і внаслідок чого збільшився лексичний склад інтернет-сленгу. Соціальні мережі об'єднують користувачів зі спільними зацікавленнями та слугують їм для контакту між собою. Тому в перших соціальних мережах SixDegrees.com, AmIHotOrNot.com, Friendster та ін. можна було зустріти такі аббревіатури як: *IMHO* (від. англ. *In my humble opinion* – на мою скромну думку), *ICYMI* (від англ. *In Case You Missed It* – на випадок, якщо Ви це пропустили; коли хтось у соцмережі згадує щось, що, на його думку, більшість людей вже знає або він вже говорив це раніше), *LTNS* (від англ. *Long Time No See*

– давно не бачились). З появою таких соціальних мереж як Twitter та Facebook утворився ще один спосіб поповнення словника сленгу. Він полягав у тому, що користувачі цих мереж почали акронімізувати слова, словосполучення, а також використовували цифри у коментарях та публікаціях: *bc* (від. англ. *because* – тому що), *sk8r* (від. англ. *skater* – скейтер), *10q* (від. англ. *thank you* – дякую тобі) [86].

Підсумовуючи, можна дійти до висновку, що саме людський фактор зіграв велику роль у становленні комп'ютерного сленгу, як особливого виду інтернет-комунікації, оскільки усі неологізми були утворені саме користувачами мережі. Джерелами цих неологізмів були популярні позначення, звичайне листування, а також молодіжний сленг.

Отже, було досліджено історичні передумови виникнення комп'ютерного сленгу, а саме: *зародження, еволюціонування та розповсюдження*. Ці передумови співпадають з часовими межами розвитку Інтернет-комунікації, а також демонструють її основні особливості на кожному із періодів.

1.3 Функціональна характеристика комп'ютерного сленгу

Сленг має обмежену сферу вживання. Сфера дії комп'ютерного сленгу охоплює людей, які професійно працюють з комп'ютерами, і просто користувачів, тобто вона досить широка. Молодіжний та професійний сленг виконує такі функції:

1. Номінативна функція. Сленг є лексичною підсистемою, завдяки якій відбувається створення великої кількості слів. Новоутворені інновації використовуються для позначення тих предметів, для яких немає еквівалента в літературній мові, для позначення нових понять, для заповнення термінологічних лакун.

Англомовний комп'ютерний сленг бере на себе номінативну функцію, тому що сленг є найрухомішим шаром лексики, оскільки словники не в змозі

наздогнати виникнення та розвиток сленгових одиниць. Тому при перекладі потрібно підшукувати сучасні еквіваленти.

Український сленг, на відміну від англомовного – явище менш розвинуте та мало вивчене, через це виникають певні труднощі при пошуку відповідного сленгізму при перекладі англомовного комп'ютерного сленгу. Результатом є часта заміна англійських сленгізмів українськими лексемами та фразеологемами стилістично нейтрального характеру або використання описового перекладу [26, с. 152].

2. Емоційно-експресивна функція. Сленг – це джерело особливо виразних, експресивних слів і зворотів, які можуть використовуватися в літературній мові в певних ситуаціях спілкування: при невимушених стосунках між співрозмовниками, при установці на жарт, у випадках емоційного забарвлення, гіперболічного посилення будь-якої думки. За допомогою сленгу той, хто говорить може досить вільно і найбільш повно виразити пережиті почуття й емоції.

Вживання сленгу має на меті більш чітко висловити ставлення мовця до предметів і явищ дійсності, а також (найчастіше) до оточуючих його людей. Ця оцінка може варіюватися від дружньо-іронічної до презирливо-принизливої. Ця функція передбачає створення образного, виразного найменування поняття, що вже має нейтральне позначення в термінології [16, с. 115].

3. Комунікативна функція. Сленг – являє собою спосіб мовної взаємодії, але це мова внутрішньо-групового спілкування, яка обмежує сферу вживання і відокремлює своїх носіїв від представників інших соціальних верств. Перш за все, як і будь-яка інша «мова», властива тій чи іншій групі людей, комп'ютерний сленг є засобом самовираження учасників комунікації, яких зближує спільна справа, одна спеціальність. Використання сленгу дозволяє вільно спілкуватися фахівцям і користувачам різного рівня. Часто мова фахівців буває абсолютно незрозуміла далеким від комп'ютерів людям і навіть викликає у останніх роздратування [16, с. 108].

4. Функція економії мовних зусиль. В українській мові існує багато складних слів, тому використання сленгізмів стає часом необхідним. Комп'ютерний сленг має безліч слів, які є еквівалентами громіздких термінів, наприклад: *to poll* – провести опитування користувачів мережі; *chat* – спеціальна програма в Інтернеті, що дозволяє вести діалог в режимі реального часу. У комп'ютерному сленгу зміцнилися і аббревіатури від скорочення поодиноких слів (*admin* від англ. *administrator* – адміністратор, *THK* від англ. *thanks* – спасибі, *U* від англ. *You* – ти) до скорочення цілих фраз (*AISB* від англ. *As I Said Before* – як я вже говорив раніше, *AYOR* від англ. *At your own risk* – на свій страх і ризик) [86].

Крім того, аббревіатури можуть бути не тільки літерними, але і цифровими (враховується фонетична вимова цифри), наприклад: *10x* – спасибі (від англ. *thanks*). Англійська вимова цифри 10 і букви «x» англійського алфавіту дає в сумі схематичне фонетичне вимовлення слова *thanks*; *2u2* – для вас (переклад англійської фрази *to you too*) [10, с. 124].

Спрощене написання громіздких фраз полягає в економії й мовних зусиль і часу. Важливий не граматичний аспект, важливо зобразити думку найбільш точно, бо в Інтернет-комунікації людина позбавляється багатьох невербальних засобів комунікації, таких, як: жести, міміка, погляд, рух, поза. Все це спонукає до винаходу нових способів вираження. Крім аббревіатур в комп'ютерному жаргоні застосовується і графічне вираження почуттів за допомогою емотиконів. Основна функція емотиконів полягає в можливості емоційного забарвлення тексту. Використовуючи їх людина виражає своє ставлення до тексту, проявляє свої емоції та передає настрої [10, с. 126].

Також слід виділити наступні функції сленгу:

1. «пізнавальна» або «когнітивна» – більшість одиниць сленгової лексики містять в собі різні відомості;
2. «ідеологічна» – мова перебуває під постійним впливом мовної специфіки вікового або професійного характеру, належить певній суспільній сфері, пов'язаній з рівнем освіченості й культурою;

3. «конспіративна» – своєрідність сленгу, полягає в порівняно прихованій природі його функціонування на відміну від літературної мови;

4. «ідентифікаційна» – сленг вважається таким собі «кодовим словом», що дає можливість розпізнати «своїх» серед «інших» [42, с. 235].

Отже, у цьому розділі охарактеризовано теоретичні засади дослідження англomовного комп'ютерного сленгу; надано визначення ключовим поняттям. Аналіз наукових джерел з проблематики дослідження надав змогу представити основні функції сучасного англomовного комп'ютерного сленгу, який став підґрунтям для формування нового виду скорочень, що активно застосовуються в Інтернет-комунікації.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ УТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНОГО КОМП'ЮТЕРНОГО СЛЕНГУ

2.1 Загальні методи словотворення англomовного комп'ютерного сленгу

Для кращого розуміння Інтернет-сленгізмів, перш за все, треба знати, як формуються терміни комп'ютерного сленгу. Взагалі словотвір комп'ютерного сленгу слідує методам і принципам словотворення сучасної англійської мови. Проте, сформовано деякі унікальні характеристики, які поступово стають основною тенденцією в розвитку сучасного комп'ютерного сленгу. Нова лексика комп'ютерного сленгу успадкувала деякі традиційні методи словотвору, такі як скорочення слів, аббревіація, нумероніми, запозичення та інші. Але також деякі okazіоналізми, які були створені в певних обставинах, швидко прийняті людьми й включені в сучасну англійську мову. Методи словотворення комп'ютерного сленгу будуть проаналізовані нижче.

Скорочення. Неологізми являють собою «особливий пласт лексики, який формується не тільки під впливом екстралінгвістичних чинників (поява нових реалій), але і під впливом тенденцій внутрішньомовного розвитку (наприклад, тенденції до економії мовних зусиль). Вивчення лексичних інновацій дозволяє більш чітко проаналізувати активні в той чи інший період мовні процеси» [15, с. 200].

Характерна риса більшості сучасних мов - наявність величезної кількості скорочених лексичних одиниць різного роду. Скорочення широко поширені як в усному мовленні, так і в письмовому. Вони існують в мові об'єктивно, а будь-який об'єктивний процес має свої закономірності. Тому нині для вчених лінгвістів дуже важливою є робота по визначенню не тільки закономірностей утворення і розвитку лексичних скорочень, але і їх ролі в системі мови [3, с. 78].

У наш час люди, як правило, є економічними в написанні та говорінні, щоб йти в ногу зі швидким темпом нового стилю життя. Це особливо актуально в Інтернет-англійській мові. Щоб заощадити час, можна скорочувати часто використовувані слова, наприклад, *bike* замість *bicycle*, *auto* замість *automobile*, *taxi* замість *taximeter cabriolet*. Використання слів *econ*, *gym*, *math* та *trig* замість *economics*, *gymnastics*, *mathematics*, *trigonometry*, коли ми говоримо про шкільне життя. У сфері громадського харчування використовуються *burger* замість *hamburger*; у технологічній системі *uni* замість *university*, *info* замість *information*, *Netizen* замість *net citizen*, *Netnews* замість *network news*, *Sysop* замість *systemoperate*, *netiquette* замість *network etiquette* і т.п. Хоча деякі з форм скорочення слів не є загально визнаними багатьма лінгвістами й вченими, але вони проявляють свою ефективність і популярність в Інтернеті [53].

Скорочення – це процес віднімання фонем і / або морфем з слів і словосполучень без зміни їх лексико-граматичного значення [7, стр. 120]. Скорочення є окремим підтипом словотворення, його класифікацію можна поділити на чотири типи:

1. скорочення першої частини слів: *cause* (*because*); *copter* (*helicopter*); *chute* (*parachute*); *phone* (*telephone*);
2. скорочення фінальної частини слів: *hang on a sec* (*hang on a second*); *deli* (*delicatessen*); *fan* (*fanatic*); *disco* (*discotheque*);
3. скорочення першої та фінальної частин слів: *cuz* (*because*); *flu* (*influenza*);
4. скорочення цілої фрази: *pub* (*public house*); *pop* (*popular music*) [53].

Іншим типом скорочень, які широко розповсюджені в сучасній англійській мові особливо серед інтернет-користувачів є аббревіація. Наразі аббревіація стала одним з найпоширеніших способів створення номінативних одиниць. Різні екстралінгвістичні і внутрішньомовні чинники прискорюють тенденцію до скорочення слів.

Більшість вчених відзначають, що скорочення не є специфічною рисою окремої нації, окремої мови. Аббревіація властива не тільки англійській, але й

іншим мовам, і причини, що викликають її розвиток, слід шукати в загальних законах розвитку людського суспільства, організації людської пам'яті й сприйняття.

Абревіатури – складноскорочені слова, утворені з перших літер або з інших частин слів, що входять до складу назви чи поняття. Вживаються вони в усній і писемній мові [58, с. 12]. О. Д. Мєшков зазначає, що під загальною назвою «скорочення» криються численні та різноманітні процеси й результати, загальним для яких є те, що слово так чи інакше скорочується, стає коротшим у порівнянні зі своїми прототипами [24, с. 110].

У багатьох дослідженнях процесу абрєвіації скорочення визначається як специфічний засіб, що служить для створення структурно-семантичних і стилістичних варіантів слів. У процесі скорочення утворюються повноправні комунікативні одиниці зі всіма якостями слів. Нове утворення є новою формою, навіть якщо з історичної точки зору воно може або має бути розглянуто як скорочення.

Абрєвіація – один з найпоширеніших і ефективних способів створення неологізмів. Абрєвіація є одним із способів компресивного словотворення, що ідеально вписується в відкриту лексичну систему мови і максимально відповідає всім потребам суспільства [20].

Роль абрєвіації велика, оскільки вона виконує не тільки найважливішу функцію номінації, а й поряд з нею прагматичну функцію, тобто «служить знаками, що замінюють довгі по написанню найменування» [5, с. 63], маркерами соціального статусу мови, маркерами певного регістра мовного спілкування, стилістичними засобами, що додають особливий колорит, а також засобом поповнення словникового складу. Крім того, однією з основних функцій є економія часу і зусиль, витрачених на вимову або написання. Наявність абрєвіації у мовній свідомості сучасного суспільства надзвичайно важлива, саме тому варто говорити про зростання значення цього способу словотворення у майбутньому [5, с. 64].

Абревіація є основним способом утворення слів, що описують комп'ютерне обладнання та його складові частини. Для прикладу розглянемо такі аббревіатури: *PC* – *personal computer* (персональний комп'ютер), *CPU* – *central processing unit* (центральний процесорний блок), *VGA* – *video graphics array* (Адаптер відеографіки), *DVI* – *digital visual interface* (цифровий відеоінтерфейс). Крім аббревіатур в комп'ютерній термінології зустрічається достатня кількість акронімів (*POSIX* – *portable operating system interface* (системний інтерфейс операційних систем); *ROM* – *read only memory* (постійний запам'ятовуючий пристрій), *RAM* – *random access memory* (оперативний запам'ятовуючий пристрій); *WYSIWYG* – *what you see is what you get* (візуальний редактор); *BIOS* – *basic input / output system* (базова система введення-виведення)) [48].

Серед методів утворення аббревіатур у межах комп'ютерного сленгу розрізняють два підтипи ініціальної аббревіації: акроніми (звукова ініціальна аббревіація) та ініціалізми (ініціальна лексична аббревіація).

1. Акронім (звукова ініціальна аббревіація) – скорочення, фонетична структура якого збігається з фонетичною структурою загальноживаних слів. Для утворення акронімів використовують частини слів, що входять до складу початкових термінологічних слів або корелят [3, с. 76]: *NATO* (*the North Atlantic Treaty organization*); *AIDS* (*acquired immune deficiency syndrome*); *BASIC* (*Beginner's All-purpose Symbolic Instruction Code*); *laser* (*lightwave amplification by stimulated emission of radiation*); *sonar* (*sound navigation and ranging*); *N-bomb* (*nuclear bomb*) [53].

2. Ініціалізми – це слова, представлені початковими буквами скорочених компонентів словосполучень чи складних слів, тоді як акроніми – це послідовність звуків, позначених початковими літерами, які читаються як звичайне слово [56, с. 17]. Прикладами ініціалізмів є: *IT* (*information technology*); *WWW* (*World Wide Web*); *ASAP* (*as soon as possible*); *FYI* (*for your information*); *LOL* (*laughing out loud*); *AFA IC* (*as far as I am concerned*); *AAMOF* (*as a matter of fact*); *ASAP* (*as soon as possible*); *BTW* (*by the way*); *OTOH* (*on the other hand*) [87].

В англійській мові є аббревіатури, які використовуються тільки на письмі, а от у мові вимовляються як повноцінні слова: *Mr (Mister) містер*, *Mrs (Mistress) – місіс*, *Dr (Doctor) – доктор*, *St (Saint/Street) – святий або вулиця* тощо [28, с. 176].

Представлений нижче діалог є прикладом інтернет-спілкування, здійснюваного за допомогою неологізмів-аббревіатур і скорочень:

- *GM, dear!*
- *Hi, Sally! WUP?*
- *Ok. WBU?*
- *I'm fine 2. BTW, Billy has a PRT 2nite.*
- *OMG! RUS?*
- *Yeah, CYE.*
- *Oh, 10Q. I need a new dress ASAP. CYL.*
- *KK, gotcha.*

Запропонований переклад:

- *Доброго ранку, любя!*
- *Привіт, Саллі! Як справи?*
- *Я добре. А ти як?*
- *Я теж добре. До речі, у Біллі сьогодні вечірка.*
- *Боже мій! Ти серйозно?*
- *Так, ти можеш щось придумати.*
- *О, дякую. Мені потрібно якомога швидше нове плаття. Побачимось пізніше.*
- *Добре, я тебе зрозумів.*

Нумероніми. Особливим типом скорочень, характерним для англійської мови, є нумеронім – скорочення, що створюється на основі числа. Вимова букв і чисел може збігатися, наприклад, зі словом, яке вони представляють: "K9" (укр. собака) – "canine" (фонетично: "K" + "nine"), "gr8" (укр. чудовий) – "great". (фонетично: "gr" + "eight"). Аналогічний приклад французькою мовою – "K7" (укр. касета) для "cassette" (фонетично: "ka" + "sept"). Аналогічним чином, наприклад, літери між першою й останньою буквою слова замінюються на

кількість опущених букв: "i18n" – інтернаціоналізація. Іноді остання буква може бути зарахована, але, тим не менш, пропущена [85].

Вважається, що першим нумеронімом було "S12n". Саме ім'я облікового запису електронної пошти було надано системному адміністратору Яну Шеперхейзену (Jan Scherpenhuizen), співробітнику корпорації DEC (Digital Equipment Corporation), тому що його ім'я було занадто довгим для імені облікового запису. Колеги часто не могли правильно вимовити його ім'я і використовували замість нього аббревіатуру "S12n". Використання таких нумеронімів стало частиною корпоративної культури DEC [91].

Кількість цифр може також демонструвати кількість слів, що починаються, наприклад, з однієї й тієї ж букви: W3 – *the World Wide Web* (укр. *Всесвітня павутина*) або W3C – *World Wide Web Consortium – a consortium of Internet* (укр. *Інтернет консорціум*). Нумероніми, що не так широко використовуються, це ті, які складаються тільки з чисел, таких як "212" для позначення "New Yorker", "4-1-1" для позначення "information", "9-1-1" для позначення "help", та "101" для "basic introduction to a subject" (укр. *основне введення в предмет*). Слова цього типу існують вже кілька десятиліть, в тому числі й такі, як "10-code", який використовувався з часів Другої світової війни [85].

Поняття об'єднання чисел в слова можна знайти в мові *Leet*, де числа часто замінюють слова, подібні за орфографією, такі як H4CK3D для позначення HACKED. *Leet* (або "+1337") – це особливий стиль використання англійської мови, поширений в Інтернеті. Його основними рисами є заміна букв на аналогічні числа і символи, імітація і пародіювання помилок, характерних для швидкого набору тексту, імітація жаргону хакера і геймера, закінчення -x0r для слів (*haxx0r – hacker, rocks – r0xx0rz*). Ці скорочення в основному використовуються в письмовій формі, через що, деякі слова (наприклад, *rwn*) не мають певного вимови [75].

Коли складові слова мають складне значення, нумероніми завжди набувають своє "ІТ-значення". Наприклад, нумеронім *G11n* має відношення до підготовки програмного забезпечення для поширення в усьому світі, а не до

соціальної тенденції глобалізації. У деяких випадках тільки використання відповідного контексту дозволяє розрізнити великі та малі літери "I" / "i" і "L" / "l", наприклад: *a11y* – accessibility (укр. *доступність*); *d11n* – documentation (укр. *документація*); *i18n* – internationalization (укр. *інтернаціоналізація*); *i12n* – initialization (укр. *ініціалізація*); *L10n* – localization (укр. *локалізація*); *p1r8* – pirate (укр. *пірат*); *P13n* – personalization (укр. *персоналізація*); *s10n* – subscription (укр. *підписка*); *v12n* – virtualization (укр. *віртуалізація*); *w8* – waiting (укр. *чекати*) [45, с. 17].

Проаналізувавши матеріал дослідження, ми вважаємо за доцільне виділити два загальних типів нумеронімів: повні (911, 218n) і часткові (2nite). У добірці проаналізованих в нашій роботі нумеронімів ми можемо зареєструвати систематичне використання чисел 1, 2, 3 в скорочених словах. Цей факт може бути пояснений можливістю використання чисел для передачі певних звуків, таких як 2 – *to, too, two* ([tu]); 4 – *four, for* ([fo:]) і т.д. Це також може бути пов'язано з кількістю букв в слові. У загальному випадку, довгі слова, що мають понад десять букв, зазвичай відсікаються, тому в нумеронімах часто використовується цифра "1" як позначення "десять" для кількості букв в словах, які опускаються [36, с. 137].

Серед засобів перекладу абревіатур широко використовуються переклад англійських скорочень з рідним еквівалентом, запозичення абревіатур іноземної мови (зі збереженням латинської орфографії), транслітерація, відображення фонетичної форми англійських скорочень (транскрипція), описовий переклад, створення нового рідного скорочення і метод прямого запозичення [40, с. 103]. Але, як видно з наведених вище прикладів нумеронімів і варіантів їх перекладу на українську мову, при інтерпретації такі види скорочення можна тільки «розшифрувати», і дати відповідні повні форми слів або фрази (цей метод використовується, коли немає відповідного скорочення у цільовій мові, і для точного перекладу необхідно визначити повну форму абревіатури мовою оригіналу). Беручи до уваги ці труднощі в перекладацькому процесі, ми

вважаємо вкрай необхідним спеціальний тлумачний словник мови *Leet* і нумеронімів зокрема.

Таким чином, на сьогодні актуальним є питання адекватного перекладу комп'ютерних текстів та їх складових (нумероніми, акроніми, скорочення і т.д.). Оскільки постійно триває поширення нових технологій, то поява нової лексики й необхідність її інтерпретації залишаються незмінними.

Контамінація. Контамінація – це формування нових слів шляхом об'єднання частин двох слів або слова та частини іншого слова, такого як *smog* (*smoke+fog*). Це досить складна форма словотвору [52, с. 180].

Першим типом контамінації може бути комбінація однієї частини одного слова та однієї частини іншого слова, або слова та частини іншого слова, наприклад: *infochannel=informal channel*; *Webster=web master*; *buckster=buck broadcaster*; *commernet=commercial network*.

Другий тип контамінації складається з комбінації літери одного слова та іншого слова, наприклад: *e-mail=electronic mail*; *e-wallet= electronic wallet*; *e-book= electronic book* [53].

Деривація. Афіксація зазвичай визначається як формування слів шляхом додавання словотвірних або дериваційних афіксів. Цей процес також відомий як деривація. Найбільш продуктивними афіксами, які використовуються в Інтернет-мові, є: *-ible: compatible executable bootable*; *cyber-: cyberspace cyberstart cyberreport cybercrime*; *de-: debug defrag delurk*; *digit-: digiter digit head*; *hyper-: hyperlink hypermedia hypertext hyper access*; *micro-: microserf micromoney micropayment*; *tele-: teleconference telecommute teleordering*; *re-: reboot reassemble redirect*; *sub-: subdirectory subnet*; *-ize: digitize maximize* [53].

Складні слова. Складні слова стають все більш важливим засобом побудови нових слів, а вживання складних слів є однією з основних характеристик словотворення мережевої англійської мови. Ці слова в основному є деякими професійними термінами, пов'язаними з комп'ютерною мережею. Велика частина цих термінів - неологізми. Зазвичай вони розробляються з слів, які мають значення "мережа", таких як *web, net, computer, Internet, online*.

Складні слова являють собою лексему (точніше – слово або знак), що складається з більш ніж одного кореня. Це процес словотворення, в результаті якого утворюються складні лексеми. Утворення слів відбувається тоді, коли два або більше слова або знака з'єднуються для створення більш довгого слова, написаного окремими частинами англійською мовою. Значення новоутвореного слова може бути схожим або відрізнятися від значення його окремих складових частин. У складних словах корені слова можуть складатися з однієї й тієї ж частини мови, наприклад, *homepage* (домашня сторінка), що складається з двох іменників *home* (дім) і *page* (сторінка), або ж вони можуть належати до різних частин мови, як, наприклад словосполучення *logging in* (реєстрація в системі, або вхід в систему), що складається з іменника *logging* (запис) і прийменника *in* (в) [54, с. 120].

Англійська мова є незвичайною тим, що сполуки зазвичай пишуться окремими частинами. Це було б помилкою в інших германських мовах, таких як норвезька, шведська, датська, німецька і голландська.

Розглянемо найбільш поширені складні слова спираючись на результати досліджень: *Bitrate* – bit + rate – цифри, що показують швидкість передачі інформації/ даних при скачуванні / завантаженні; *Country Code* – частина Інтернет-адреси або доменного імені, що служить критерієм для позначення країни, наприклад, ".co.uk" для позначення Великобританії, ".de" для позначення Німеччини; *Inter net Nanny* – використовується для захисту дітей, щоб вони не могли потрапити на сторінки з дорослим контентом; в більшості випадків при утворенні нових слів *-inter* виступає у якості префікса; *Web-Appliances* – додатки, призначені для Інтернету, наприклад, браузер, програми для скачування (в Інтернет-спілкуванні часто використовується префікс *-web*, наприклад, *web-pad* (веб-блокнот)); *Knowledgebase* – knowledge + base (інформаційна база даних) – всі відомі речі про конкретні проблеми і т.д. на домашній сторінці й т.п.; *Online/offline* – у комп'ютерних технологіях і телекомунікації онлайн вказує на стан підключення, а оффлайн - на стан відсутності підключення; *Set-up* – термін

відноситься як до встановлення, так і до налаштування комп'ютерних програм [54, с. 123].

2.2 Англомовні запозичення зі сфери комп'ютерних технологій

В останні роки кількість запозичених слів в українській мові зростає значно. Поповнення українського тлумачного словника іноземними словами відбувається внаслідок найбільш популярних за кордоном сфер, які поступово завойовують позиції й в Україні. Одна з них – Інтернет. На накопичення англійськими запозиченнями в українській мові впливають мовні та позамовні чинники. Велика кількість англіцизмів що потрапила в ужиток української мови походить від позначень комп'ютерних понять, термінів, обладнання, людей, які працюють з комп'ютером. В більшості випадків ці терміни не мають своїх відповідників у вихідній мові, що робить їх міжнародними. Стандартне ім'я в мережі Інтернет прийнято називати логіном, а власника сайту – хостером (від англійського *host* – господар). Крім цього слово ще має цілий ряд похідних. Наприклад, хостинг – місце для розміщення сайту. До слів, що ужились в українській мові також відносяться ноутбук, браузер, провайдер, блогер, апгрейд тощо. І це лише деякі приклади таких слів [42, с. 234].

Іншими чинниками які сприяють проникненню англійської лексики в українську мову є такі: підвищення інтересу до англійської мови в цілому, та до її вивчення, що стало результатом збільшення кількості українців, які володіють англійською мовою; поява потягу до новизни, емоційності та експресивності мовлення; бажання «модернізувати» повідомлення або текст за допомогою іншомовного слова; бажання усувати або з певним наміром приховати інформацію, використовуючи англійські запозичення, що виконують евфемістичну функцію [6, с. 162].

Запозичення з англійської мови використовують задля альтернативи словосполученням і перифраза їх однослівними найменуваннями. У цьому випадку вони є незамінним засобом лаконічного й точного передання інформації

в текстах (флуд – марнослів'я на форумах; флейм – обмін повідомленнями на форумах, чатах, які не мають жодного стосунку до початкової теми; спам – масова розсилка кореспонденції рекламного характеру; блог – мережевий журнал; тролінг – розміщення в Інтернеті провокаційних повідомлень тощо) [6, с. 162].

Варваризми є одним із видів англійських запозичень, які потрапили до української мови утворивши в ній свої аналоги. Варваризм (від грец. *barbarismos* – властивий іноземцю) – іншомовне або створене за іншомовним зразком слово чи зворот, що зберігають структурні ознаки чужих мов, по-різному пристосовуючись до фонетики, морфології мови-реципієнта. Іншомовні слова або звороти, що суперечать нормам даної мови. Ці слова вживають як екзотизми для надання колориту чи відтворення чужоземного середовища в художніх творах. Вони не повністю засвоєні українською мовою, про що свідчить їх невідмінювана форма. Крім того, про їх ще іншомовний характер свідчить розташування наголосу, притаманне мовам, з яких ці слова запозичені [61, с. 80].

Однак комп'ютерні варваризми відрізняються, оскільки вони нерідко виявляють риси граматичної асиміляції, набуваючи ознак роду, числа та відмінювання в українській мові (*репост, юзер, мейл, софт, IP-адреса, SMS-повідомлення, Internet-магазин, web-сторінка, cookie-файл, GPS-навігатор тощо*) [35, с. 15].

Деяка кількість англійських варваризмів, які продовжують зберігати написання латиницею, так само часто наводяться і в формах транслітерації або транскрипції: *web page (веб сторінка), browser (браузер), Internet (Інтернет), cookie (кукі), password (парасворд), interface (інтерфейс), soft (софт), hard (хард)* тощо [35, с. 16].

В українській мові спостерігається тенденція до написання та вживання варваризмів різними варіантами. В результаті чого, звичайний користувач комп'ютера може бути дезорієнтований у правильному написанні іншомовних

слів (*блютуз – блютус; імейл – і-мейл – мейл; аккаунт – акаунт – акант – екаунт тощо*) [61, с. 83].

Також значна кількість англомовних запозичень є композитами, тобто словами у яких один із структурних елементів повторюється, а іншим компонентом виступає транслітерований англіцизм або калька, наприклад: лексеми з компонентом Інтернет (*Інтернет-зв'язок, Інтернет-контент, Інтернет-провайдер, Інтернет-компанія, Інтернет-спільнота, Інтернет-простір, Інтернет-бізнес, Інтернет-сервіс тощо*); веб (*веб-браузер, веб-дизайн, веб-сайт, веб-сторінка, веб-контент, веб-ресурс, веб-сервер, веб-камера тощо*); онлайн (*онлайн-сервіс, онлайн-система, онлайн-трансляція, онлайн-покупки, онлайн-магазин тощо*) [35, с. 18].

Прикметник «інтернетівський», також як відносні прикметники, утворені від інших транскрибованих англіцизмів і комп'ютерних термінів, таких як онлайн-новий, софтверний і ін. Це свідчить про значний ступінь їх асиміляції українською мовою, оскільки запозичена коренева морфема поєднується в них з українською афіксальною морфемою і закінченням. Швидкість асиміляції комп'ютерних термінів також вельми висока і навряд чи спостерігалася в українській мові будь-коли раніше.

Окрема група англомовних запозичень складається зі слів, утворених за допомогою українських суфіксів (*фоловити, онлайн-новий, банити, лайкати, кешувати, кешування, (за) тролити, спамити, чатитися, флудити, постити, тощо*) диджиталізація [11, с. 69].

Отже, можна зробити висновок що велика кількість англомовних запозичень, пов'язаних зі сферою комп'ютерних технологій стрімко потрапляють у вживання в українську мову. Це зумовлено як мовними так, так і позамовними чинниками. Запозичення утворюються на основі англійського слова з додаванням до нього лексеми мови перекладу, а також за допомогою додавання різного виду афіксів. Дослідження запозичень зі сфери комп'ютерних технологій та вивчення їх особливостей є досить перспективним у наш час.

2.3 Тематична класифікація англомовного комп'ютерного сленгу

Як засіб повсякденного спілкування сленг відображає різні фрагменти реальності та передає погляди, почуття та ставлення користувачів мови. Використання комп'ютерного сленгу людьми у певних ситуаціях призводить до того, що існують різні тематичні сленгові групи. В результаті дослідження було визначено наступні тематичні групи: зовнішній вигляд; характер; інтелект; міжособові відносини; групи людей; відпочинок, дозвілля, гумор; популярність, успіх, повага; почуття, стан, поведінка; тварини; специфіка соціальних мереж.

1. Тематична група «Міжособові стосунки» включає в себе кілька підгруп: сленг, що позначає конфлікти: (*to cancel* – відхилити або звільнити когось, *to burn* – образити, *to throw shade* – образити або висміяти); сленг, що позначає дружбу (*homie* – близький друг, *squad* – група друзів, *dawg* – друган) [64]; сленг, що описує стосунки (*to curve* - відхилити комусь), *crush* – «почуття любові і захоплення кимось», *self-partnered* – бути нежонатим/незаміжньою); сленг, що позначає реакцію і ставлення до теми розмови (*ditto* – те ж саме, *mood* – використовується для вираження того, що щось піддається сприйняттю, *dank* – описує щось якісне, *gritty* – описує творчий контент, який виглядає правдоподібно і суро, *wig* – реакція на щось разюче, неймовірне [70]).

2. Сленгові одиниці тематичної групи «Специфіка соціальних мереж» описують явища та особливості, властиві соціальним мережам: *tiifo* – взаємний підписник, *double tap* – вподобати картинку в *Instagram*, *influencer* – людина, за яким так сильно стежать, що він може впливати на думки, моду або рішення людей щодо покупок [70], *vaguebooking* – практика робити в соціальних мережах; пост, який навмисно є неоднозначним, але надзвичайно особистісним і емоційним, який призначений для того, щоб викликати у людей почуття стурбованості [67].

3. Тематична група «Почуття, стан, поведінка» включає сленгові слова, що описують різні почуття (*sadcited* – бути одночасно сумним і збудженим, *aggy*

– бути злим або роздратованим, *gassed* – збудженим або щасливим); стан алкогольного сп'яніння (*throwed, wasted, turnt, rekt*); поведінку людини (*adulging* – подорослішати та діяти відповідально, *to flash* – втратити контроль, *to loaf* – не робити нічого продуктивного) [67].

4. Тематична група «Відпочинок, дозвілля, гумор» містить безліч сленгових дієслів, що за змістом належать до категорії відпочинок: *to chill, to decompress, to unwind, to vegitate, to lamp*; сленгові слова, що описують вечірки (*Kiki* – вечірка, що включає хорошу музику і хороших друзів, що проводиться з метою заспокоїти нерви, зменшити занепокоєння і стрес; *blowout* – велика вечірка, *session* – вечірка, на якій люди споживають велику кількість алкоголю з наміром напиться) [70]; сленг, що описує музику (*jam* - улюблена пісня; *bor, banger* – хороша пісня) [64]; сленг, що описує веселощі й гумор (*so done* – означає, щось смішне і використовується після сміху або після того, як побачив щось безглузде, *crine* – означає плач від сміху, *dead* – реакція на когось або щось смішне) [67].

5. Сленгові одиниці, що входять до тематичної групи «Зовнішній вигляд», діляться на сленгові, які безпосередньо описують зовнішній вигляд (*swole* – бути в хорошій формі, *ropping* – гарний, *slamming* – виглядати чудово і дивно, *on point, on fleek* – відмінно, ідеально) і сленг, що належить до моди й стилю (*snatched* – модно, *fly* – круто, стильно, *fierce* – привабливо і модно, *drip* – хороше і модне вбрання) [70].

6. До тематичної групи «Характер» входять сленгові одиниці, що описують різні особистісні якості: *sassy* – розумна, енергійна і талановита людина, *beast* - надзвичайно талановита людина, яка завжди проявляє велику рішучість, відданість і стійкість до всього, що вона робить, *feckless* – неефективна, некомпетентна, ледача людина, що не має почуття відповідальності, *basic* – неоригінальна людина, яка цікавиться популярними й модними речами [64].

7. Сленгові вирази, що належать до тематичної групи «Інтелект», характеризують, в основному, негативно рівень психічного розвитку людини:

sped – розумово відсталий, *doofus* – дурна, некомпетентна людина, яка часто думає, що вона розумніша за всіх інших, *derf* – нерозумна людина [67].

8. Сленгові слова тематичної групи «Типи людей» описують різні стереотипні образи людей: *snowflake* – дуже чутлива людина, якого легко образити або образити висловлювання або дії інших, *soy boy* – чоловік, якому повністю не вистачає всіх необхідних чоловічих якостей, *prepper* – той, хто активно готується до найгіршого сценарію [64].

9. У тематичній групі «Популярність, успіх, повага» можна зустріти такі сленгові слова, як: *trill* – той, кого поважають, *juice* – мати авторитет і вплив, *clout* – бути знаменитим і мати владу, *sliving* – бути блискуче успішним, самодостатнім і реалізованим [70].

10. Тематична група «Тварини» включає сленгові слова, що описують домашніх тварин і їх дії: *chonku* – ніжний спосіб звернення до тварин з невеликим надмірною вагою, *doggo* і *pupper* – ласкаві терміни для собаки і цуценя, *ded* – грайливий спосіб опису сплячого домашньої тварини [64].

Сленг є дуже помітним феноменом мови, який стає невід'ємною частиною соціального життя. У повсякденному Інтернет-спілкуванні він використовується для опису різних сфер людського життя: опис людини (зовнішність, характер, інтелект, типи людей); почуття, стан, поведінка; відносини між людьми; дозвілля, гумор; тварини. Крім того, існує спеціальна група сленгової лексики, яка описує особливості, властиві соціальним мережам.

РОЗДІЛ 3

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО КОМП'ЮТЕРНОГО СЛЕНГУ

3.1 Основні прийоми перекладу англomовного комп'ютерного сленгу

Серед комп'ютерного сленгу можна виділити значну кількість підвидів, спираючись на всю різноманітність Інтернет-користувачів. Вони варіюються за віком, за соціальними групами та часто не мають нічого спільного. Вважаємо за доцільне розглянути такі підвиди комп'ютерного сленгу, як мова геймерів і сленг програмістів. Зазначені різновиди комп'ютерного сленгу є одними з найскладніших для розуміння. Наведемо характерні приклади:

Black art – програмування з використанням недокументованих прийомів;

*“She's trying to master the **black art** of setting up a computer network”* (Merriam Webster Dictionary, 19.11.2020) – Вона намагається освоїти **програмування з використанням недокументованих прийомів** для налаштування комп'ютерної мережі.

BSoD – (від англ. *Blue Screen of Death*) синій екран смерті (назва, яку отримав екран з повідомленням про помилку в системах сімейства *Windows*, через те, що він синього кольору);

*“Even now, the **Blue Screen of Death** is a semi-regular phenomenon for most Windows users”* (The Sociable, 19.11.2020) – Навіть зараз «**Синій екран смерті**» є напіврегулярним явищем для більшості користувачів *Windows*.

XSS – (від англ. *Cross Site Scripting*) міжсайтовий скриптинг, вид хакерської атаки.

“Later in December 2006, another critical XSS attack through PDF documents was discovered” (Itcha.net, 19.11.2020) – Пізніше, у грудні 2006 р., була виявлена ще одна критична атака «**міжсайтовий скриптинг**» через документи *PDF*.

Існує декілька шляхів, за якими перекладач може виконати переклад одиниць комп'ютерного сленгу: прямий і непрямий.

Очевидно, що перший варіант є небажаним, оскільки характерний порушенням принципів перекладацької адекватності.

До першого типу – прямого – відносяться такі способи перекладу, як транскрипція, транслітерація і калькування. Використання цих прийомів стає адекватно лише при певних умовах. Їх доречно використовувати лише в тих випадках, коли значення вихідного англійського слова зрозуміло з контексту, а переклад не порушить норм української мови [13, с. 177]. На підтвердження вищезазначеного положення наведемо приклади:

Firewall – *файрвол* (Брандмауер);

“*A **firewall** is essential in preventing others from breaking into your machine*” (SafetyDetectives, 22.11.2020) – **Брандмауер** необхідний для запобігання проникненню інших людей у ваш персональний комп'ютер.

Motherboard – *материнська плата* (також в українському сленгу використовуються слова такі слова як «мамка», «мати», «материнка»);

“*You need fast, large hard disks, lots of processing power, and a good **motherboard** and chipset*” (PCMAG, 20.11.2020) – Вам потрібні швидкі та великого об'єму жорсткі диски, велика обчислювальна потужність, а також якісна материнська плата та чіпсет.

Beta-tester – *бета-тестер* (людина, яку призначено випробувачем нової програми, софту тощо, для того, щоб виявити помилки і дізнатися думку користувача);

“*Entertainer, teacher, consultant, writer and **beta tester** always linked to the fascinating world of 3D and visual effects*” (ReversoContext, 20.11.2020) – Конферансьє, викладач, консультант, письменник та **бета-тестер** завжди пов'язані із захопливим світом 3D та візуальними ефектами.

Mainframe computer – *мейнфрейм* (великий універсальний високопродуктивний відмовостійкий сервер).

“*Douglas, the developer of a graphical tic-tac-toe game in 1952 on a **mainframe computer** at the University of Cambridge*” (Your Dictionary, 20.11.2020) – Дуглас, розробник графічної гри в хрестики-нулики в 1952 році на **мейнфреймовому комп'ютері** Кембриджського університету.

Зазвичай перекладачі в подібних випадках вдаються до непрямого типу перекладу або використовують перекладацькі трансформації.

Метою використання цього підходу є більш точна і логічно правильна передача сленгових одиниць за допомогою мови перекладу. При адекватному перекладі необхідним є дотримання стилістичних норм української мови для створення стилістичного аналога оригінального слова [13, с. 178].

Для кращого розуміння видів лексичних трансформацій, звернемося до класифікації, запропонованої Л.С. Бархударовим [2, с. 210]:

1. Конкретизація. Конкретизація – заміна слова або цілого словосполучення з більш широким значенням на слово або словосполучення з більш вузьким значенням. Типовим прикладом прийому конкретизації є заміна при перекладі дієслів *to say* та *to tell*, які можуть інтерпретуватися на українську мову не тільки як «говорити» і «розповідати», а й як повторити, заперечити, помітити, відзначити, стверджувати, повідомляти, висловлюватися, запитати та ін.

2. Генералізація. Генералізація – це заміна одиниці вихідної мови, що має більш вузьке значення, одиницею мови, що має більш широке значення [2, с. 216].

Наприклад:

Central processing unit або *CPU* – *центральний процесор* (або *центральний процесорний пристрій*);

“*Early computers had a **central processing unit** and remote terminals*” (The Pennsylvania State University. Open Resource Publishing, 22.11.2020) – *Перші комп'ютери мали **центральний процесор** і дистанційні термінали.*

3. Заміна наслідку причиною і навпаки. У процесі перекладу нерідко мають місце лексичні заміни, засновані на причинно-наслідкових зв'язках між

поняттями. Так, слово або словосполучення вихідної мови може замінюватися при перекладі словом або словосполученням мови перекладу, яке позначає причину дії або стану [2, с. 217]. Наприклад:

Bus – комп'ютерна шина;

*“In computer architecture, a **bus** is a communication system that transfers data between components inside a computer, or between computers”* (Wikipedia, 20.11.2020) – *В комп'ютерній архітектурі **шина** – це система зв'язку, яка передає дані між компонентами всередині комп'ютера або між комп'ютерами.*

4. Компенсація. Одним із способів досягнення еквівалентності при перекладі є прийом компенсації. Цей прийом використовується в тих випадках, коли деякі елементи тексту вихідної мови не мають еквівалентів в мові перекладу і не можуть бути передані його засобами [2, с. 217]. Наприклад: *Casual – казуал (людина, яка серйозно і постійно не займається якоюсь справою і глибоко не захоплюється, але час від часу проявляє до неї інтерес);*

5. Антонімічний переклад. Сутність цього прийому полягає в лексико-граматичній заміні, тобто в трансформації конструкції в негативну чи навпаки [2, с. 212]. Наприклад: *“She is not unworthy of your attention”* (Collins English Dictionary, 20.11.2020) – *Вона заслуговує твоєї уваги.*

6. Описовий переклад. Вдаватися до прийому описового перекладу доводиться, коли в українській мові відсутня будь-яка варіантна відповідність англійському слову. Описовий переклад полягає в передачі значень англійського слова за допомогою більш поширеного пояснення [1, с. 210]. Наприклад:

Doomer – шанувальник комп'ютерної гри Doom.

7. Опущення. Опущення – спосіб перекладу, при якому деякі слова видаляються з тексту. Ними можуть бути артикли, присвійні займенники або деякі лексеми [1, с. 212]. Наприклад:

Cache replacement policies – алгоритми кешування.

*“In computing, cache algorithms (also frequently called **cache replacement algorithms** or cache replacement policies) are optimizing instructions-or algorithms-that a computer program or a hardware-maintained structure can follow in order to*

manage a cache of information stored on the computer”. (Microsoft Academic, 23.11.2020) – В обчислювальній техніці **алгоритми кешування** (також часто звані алгоритмами заміни кеша або правилами заміни кеша) оптимізують інструкції або алгоритми, яким може слідувати комп'ютерна програма або підтримувана апаратним забезпеченням структура для управління кеш-пам'яттю інформації, що зберігається на комп'ютері.

8. Додавання. Додавання є протилежним прийому опущення і є розширенням оригіналу, пов'язане з необхідністю доповнити його зміст [25, с. 71]. Наприклад:

Network – Обчислювальна мережа.

*By rank, computer **networks** can be divided into local area networks within the enterprise, organization and global or WAN networks of subscribers that connect countries and continents.* (GeeksForGeeks, 23.11.2020) – За рангом **обчислювальні мережі** можна поділити на локальні LAN-мережі в межах підприємства, організації та глобальні або WAN-мережі абонентів, які з'єднують країни, континенти.

9. Евфемістичний переклад. Евфемістичний переклад – це заміна нецензурних слів мови оригіналу на слова з менш сильною експресією в мові перекладу. Цим прийомом користуються, коли в тексті оригіналу зустрічаються грубі слова і нецензурна лексика. Використання таких слів є частим випадком серед Інтернет-користувачів [1, с. 214]. Наприклад: *Noob* – нуб (чайник, новачок в будь-якій грі). *Once a **noob**, always a noob* (Reddit, 23.11.2020) – *Якщо «чайник», то це назавжди.*

Характерною рисою комп'ютерного сленгу є широке використання в листуванні смайлів, призначених для позначення тих чи інших емоцій (як позитивних, так і негативних), жартів та іронії.

Оскільки Інтернет-комунікація, як і будь-який інший вид невербального спілкування, має ряд труднощів з передачею емоційного стану суб'єкта спілкування, виникла необхідність в будь-яких символічних позначеннях емоцій. Смайли ж дозволяють висловити весь широкий діапазон емоцій людини, яка

надіслала повідомлення. При перекладі подібних повідомлень смайли слід залишати незмінними. Наприклад:

1. >, < – роздратування;
2. >. < – розчарування, злість;
3. : С – смуток, печаль, туга.

Також слід зазначити що в українській мові сленгізми можуть утворюватися незалежно від англійської мови, і при перекладі потрібно лише використовувати вже існуючий еквівалент:

TLTR (Too Long To Read) – забагато літер.

Також, в українській мові деякі слова є характерними лише для носіїв певної групи, а в англійській мові забарвлення не мають. Наприклад:

Комп. – computer; хакнути, ломанути – to hack.

Досить цікавим явищем в сучасній англійській мові є використання серед молоді сучасного Інтернет-сленгу не тільки в усній, а й у письмовій. З цього випливає висновок, що Інтернет породив цікавий феномен – письмову розмовну мову.

Прикладами є:

B4 – Before – перед, до, раніше;

Sum1 – Someone – хто-небудь;

AFAIK - As Far As I Know – настільки, наскільки я знаю;

AFAIK, it has nothing to do with Internet Explorer – наскільки я знаю, це не має ніякого відношення до Internet Explorer.

Абревіація є досить поширеним явищем в англійській мові особливо серед користувачів персональних комп'ютерів. При перекладі на українську мову аббревіатури можуть бути перекладені різними частинами мови або цілими словосполученнями, наприклад:

IC – I See – зрозуміло (іменник);

WBU – What about you – Ти як? (дієслово);

ASAP – As soon as possible – якомога швидше – (словосполучення).

Отже, ми з'ясували, що для перекладу англомовного сленгу в цілому і комп'ютерної мови зокрема характерні ті ж прийоми перекладу, що і для літературної мови. Існує два так звані шляхи, за якими перекладач повинен виконати переклад сленгових одиниць: прямий і непрямий. Зазвичай перекладачі в подібних випадках вдаються до непрямого типу перекладу або так званим перекладацьким трансформаціям: конкретизації, генералізації, заміні наслідку причиною, компенсації, антонімічному перекладу, описовому перекладу, опущенню, додаванню й евфемістичному перекладу.

3.2 Методи перекладу англомовного комп'ютерного сленгу на заняттях з практики перекладу з англійської мови

Комп'ютерні технології впевнено впроваджуються в наше життя. Сучасна молодь багато часу проводить за комп'ютером: пошук навчальної інформації, спілкування, комп'ютерні ігри. У процесі роботи з комп'ютером утворилася певна група слів, яка використовується для спілкування та ігор, так званий комп'ютерний сленг. Людина, яка активно користується сленгом, виділяється на тлі інших користувачів, тобто по мовній компетенції робиться висновок про рівень володіння інформаційними технологіями. Використовуючи комп'ютерний сленг, можна заслужити певну репутацію в авторитетному співтоваристві професіоналів. За допомогою розширення власного словникового запасу, що стосується певних реалій світу комп'ютерів, носій мови може справляти приємне враження на оточення.

Знання комп'ютерного сленгу є актуальним в сучасному суспільстві, особливо в молодіжному середовищі. Молодіжна культура англомовних країн, зокрема молодіжний сленг, викликає невідомий інтерес у тих, хто вивчає англійську мову. Вони хочуть розуміти й бути зрозумілими для своїх однолітків з інших англомовних країн. Вивчення комп'ютерного сленгу англомовної молоді набуває більшу актуальність в умовах розширення міжнародних контактів,

допомагає краще уявити особливості й своєрідність національної картини світу, зрозуміти національно-специфічні особливості менталітету англомовної молоді.

Розуміння і знання сленгу долучає до природного мовного середовища, сприяє розвитку комунікативної компетенції. Незнання ж комп'ютерного сленгу ускладнює міжкультурну комунікацію, може привести до помилок у мовленні, курйозів, непорозуміння.

Таким чином для вивчення англомовного комп'ютерного сленгу можна запропонувати такі методи:

1. Підкреслення сленгових слів в текстах і вказування їх значення відповідно до контексту. Якщо це завдання є досить складним, то можна навести ще кілька прикладів, які проілюструють використання слів в різних ситуаціях. Це також допоможе студентам краще запам'ятати слова і правильно їх використовувати.

2. “Matching tasks” – це завдання на зіставлення слів або пошук відповідності. Студент звужує можливі дефініції сленгових одиниць та шукає найбільш слушний варіант.

3. “Mind maps” – це хороший спосіб вивчити слова напам'ять, а також можна використовувати різні форми графіків. Графічне представлення матеріалу допомагає структурувати знання, якими володіють студенти, і додати до них більше інформації.

4. Використання ігор та виконання завдань може перетворити процес навчання на захоплююче заняття, і, як відомо, таким чином люди запам'ятовують все набагато краще. Наприклад, студентів можна розділити на групи та попросити намалювати картинки, що ілюструють окремі сленгові слова або вирази. Групи обмінюються малюнками і вгадують, яке слово або фраза зображена на малюнках.

5. Використання автентичних матеріалів з залученням сленгових слів. Це можуть бути соціальні мережі, інтернет-форуми, пісні, телевізійна реклама, фільми й т.ін.

6. Переказ історій з використанням сленгових слів та виразів також вважається гарною стратегією, щоб зрозуміти, який масив вивчили студенти, і надалі поліпшувати їх розуміння. Студенти можуть отримати користь від переказу історій, тому що це дозволяє їм навчитися організовувати й описувати події, що покращує розуміння прочитаного.

Таким чином розглянемо комплекс завдань, що можна використовувати у начальному процесі під час проходження теми «Англомовний комп'ютерний сленг» на заняттях з практики перекладу з англійської мови. Цей комплекс завдань передбачає дотримання всіх норм у навчальному процесі, а також ставить перед собою виконання вимог поставлених в освітній, виховній та розвивальній меті з цієї дисципліни.

Освітня мета завдань включає розширення і поглиблення знань та умінь перекладу іншомовної лексики, що належить до комп'ютерного сленгу.

Виховна мета полягає у відпрацюванні таких видів діяльності, як робота в парах чи групах, в режимі викладач-студент, виховання взаємоповаги та взаємодопомоги у студентів.

Розвивальна мета заправлена на удосконалення навичок усного монологічного, діалогічного мовлення; розвиток творчого мислення при виконанні нестандартних завдань.

Наведені нижче приклади завдань можуть бути використані під час проходження теми «Англомовний комп'ютерний сленг» на заняттях з практики перекладу з англійської мови.

1. “Matching tasks” або так звані завдання на встановлення відповідності. У них потрібно встановити відповідність елементів одного стовпця з елементами іншого. Завдання на встановлення відповідності дозволяють перевірити так звані асоціативні знання.

Педагогічний зміст застосування таких завдань полягає в прагненні активізувати власну навчальну діяльність студентів за допомогою посилення асоціацій досліджуваних елементів і покращення розуміння взаємозв'язку явищ.

У процесі самоконтролю у студентів виявляється знання про те, що вони не знають [9, с. 204]. Приклади завдань на встановлення відповідності:

1. Match the words with their definitions.

BUG	slower response time (or latency), and to delays experienced in computing, communications, and engineering
BRB	busting a gut
MOD	irrelevant or unsolicited messages sent over the Internet, typically to a large number of users, for the purposes of advertising, phishing, spreading malware, etc.
AFAIK	an autonomous program on the Internet or another network that can interact with systems or users.
BAG	to make changes to a video game or piece of computer equipment
SPAM	as far as I know
EMAIL	in real life (in contrast with communication and interaction online or in a fictional situation)
IRL	messages distributed by electronic means from one computer user to one or more recipients via a network.
LAG	a mistake or problem in a computer program
BOT	be right back

2. Study the following words and put them into the correct categories below [76].

a cable	a CMS	a driver	an email
an operating system	a router	a server	a spreadsheet
a text editor	a touch pad	a USB port	a VoIP application

Software:

Hardware:

2. Завдання на розвиток монологічного мовлення. Метою навчання монологічного мовлення є формування монологічних умінь, таких як: описати предмет; зробити повідомлення на темі, розповісти про прочитане, зв'язно висловлювати думки, логічно і послідовно будувати висловлювання відповідно до ситуації; давати відповіді на питання по заданій темі або ситуації.

У вітчизняній методиці навчання іноземних мов виділяють два основних способи формування умінь говоріння: «зверху вниз»; «від низу до верху».

Перший спосіб передбачає розвиток монологічних навичок на основі прочитаного тексту. Другий спосіб пов'язаний з розвитком цих навичок без опори на текст.

Спосіб формування монологічних умінь «зверху вниз» має ряд переваг. По-перше, текст повно описує мовну ситуацію. Завдання після прочитання тексту передбачають його тривале обговорення: відповісти на питання на розуміння змісту і сенсу прочитаного тексту; погодитися чи не погодитися з твердженнями; визначити основну ідею тексту; скласти короткий переказ тексту або анотацію; передати зміст тексту від імені одного з героїв; дати свій варіант закінчення тексту. По-друге, грамотно підібрані тексти мають високий ступінь інформативності, а значить, зумовлюють змістовну цінність мовних висловлювань, сприяють реалізації освітніх цілей навчання.

Спосіб «від низу до верху» передбачає розгортання висловлювання від речення до закінченого монологу на певну тему в логічній послідовності, включаючи в нього свою думку та оцінку [27, с. 230].

Наведемо приклади завдань на розвиток монологічного мовлення:

1. Read the text and answer the questions. Give the full answers.

Can you trust the Internet?

Twenty years ago, kids in school had never even heard of the Internet. Now, I'll bet you can't find a single person in your school who hasn't at least heard of it. In fact, many of us use it on a regular basis and even have access to it from our homes! The 'net' in Internet really stands for network. A network is two or more computers connected together so that information can be shared, or sent from one computer to another. The Internet is a vast resource for all types of information. You may enjoy using it to do research for a school project, downloading your favorite songs or communicating with friends and family. Information is accessed through web pages that companies, organizations and individuals create and post.

It's kind of like a giant bulletin board that the whole world uses! But since anyone can put anything on the Internet, you also have to be careful and use your best judgment and a little common sense. Just because you read something on a piece of paper someone sticks on a bulletin board doesn't mean it's good information, or even correct, for that matter. So you have to be sure that whoever posted the information knows what they're talking about, especially if you're doing research! But what if you're just emailing people? You still have to be very careful. If you've never met the person that you're communicating with online, you could be on dangerous ground! You should never give out any personal information to someone you don't know, not even your name!

And just like you can't believe the information on every website out there, you can't rely on what strangers you 'meet' on the Internet tell you either. Just like you could make up things about yourself to tell someone, someone else could do the same to you!
[74]

2. Questions to the text.

1. What does the term 'net' in the word Internet stand for?
2. What is a network?
3. For what can students use the Internet?
4. For what can music lovers use the Internet?
5. How is information accessed on the Internet?
6. Why should you not trust everything you find on the Internet?
7. How can you decide if the information on the Internet can be trusted?
8. What is ONE thing you should not do when communicating with someone you don't know online? [74]

3. Answer the following questions [76].

How often do you use the Internet? Where do you use it?	What's your email address? How often do you check your email?	Do you have a computer at home? Is it a desktop or a laptop? (also: notebook)
Do you have a mobile phone? Can you connect to the Internet with it?	What's your favourite website? How often do you visit it?	Have you ever played online games? What's your favourite?

Have you ever bought anything on the Internet? What was it?	What are the most popular goods and services sold online?	Have you ever made new friends on the Internet? Talk about it.
Do you use instant messaging? What software do you use?	Do you chat online? Do you visit chat rooms or use instant messaging?	Have you ever downloaded music or video? Talk about it.
Are you a member of a social networking site? (e.g. Facebook, Instagram, Twitter)	What do you use computers for? How often do you use them?	Which Internet browser do you prefer? Why? (e.g. IE, Firefox, Safari, Chrome)
Which operating system do you use? Why? (e.g. Windows XP, Vista, Linux)	Describe the computer you use. (make, type, OS, monitor, memory, HD, accessories)	Have you ever used pirated software? Do you think it is okay to use it?

3. Завдання на переклад. Студенти відпрацьовують вивчену лексику на практиці. Завдання на переклад допомагають закріпити використання вивченої лексики в контексті. Чим більше разів студенти використають слово, тим краще воно запам'ятається. А якщо при цьому вони роблять письмові вправи, то запам'ятають і правильне написання слова. Такі завдання допомагають краще зрозуміти, в якому контексті слід використовувати те чи інше слово. У процесі перекладу студенти навчаються не перекладати дослівно кожне слово, а звикають встановлювати мовні відповідності [27, с. 115].

Прикладом завдання на переклад слугує така вправа:

Translate the following words and word combinations into English.

Вінчестер, драйвер, завантажувати, спамити, лайкати, оболонка, збереження, куки, мандрувати в інтернеті, доступність, помилка, розширення, демоверсія, фальшивий, збій в програмі, варнінг, на мою скромну думку, якнайшвидше, спам розсилка, обліковий запис, програмне забезпечення, зависати, вигнати з сервера, з'єднуватися, зносити, засіб для роботи.

4. Завдання на підставлення лексичних одиниць. У завданнях на підставлення студенти повинні підібрати найбільш доречну лексичну одиницю у запропонованій конструкції. Головна перевага таких завдань полягає в тому,

що вони забезпечують більшу повторюваність засвоюваного матеріалу. За допомогою завдань на підставлення лексичних одиниць у студентів формується навичка володіння певною мовною моделлю, а також дозволяє виробляти навички опанування більш складніших моделей [9, с. 112].

Представимо характерні приклади завдань на підстановку лексичних одиниць:

1. Study the verbs below and complete the questions. Then in pairs, ask and answer the questions.

Bookmark; browse; download; log out; search; upload.

1. Do you prefer to buy CDs or _____ music from the Internet?
2. How often do you _____ websites that you like?
3. How often do you _____ photos to your Facebook profile?
4. Which websites do you use when you want to _____ for information?
5. If you read your email on a public computer, do you always remember to _____ after you finish?
6. How often do you _____ the Internet? [76]

2. Complete the sentences below. More than one answer may be possible.

1. If you don't install a firewall, your network will be very _____ .
2. Computers that were _____ in the 1990s are completely _____ nowadays.
3. The new version of this software is a bit _____ . Some of the features don't work at all.
4. Some employees are refusing to use _____ software made for desktop computers. They want mobile access to corporate data.
5. Mobile devices are extremely _____ these days. There are apps for almost anything!
6. Modern laptops are very _____ compared with 15 years ago. You can carry them in a small bag.

7. Nowadays, there are many apps that allow _____ access to the same data from your mobile device or your computer [76].

3. Read the sentences and match the underlined words to their definitions:

1. Our website is becoming very popular. I think we need to move it to a dedicated server.

2. We have a small website. I think a shared server is good enough for our purposes.

3. Our plan has no bandwidth limitations. You can download and upload as much data as you like.

4. The hosting company offers 99% uptime.

5. The hosting plan offers free daily backups.

6. I think we need to change hosting our company. There's been too much downtime lately.

a. a computer used for hosting multiple websites;

b. a single computer exclusively reserved for hosting a website;

c. copies of data in case the original is lost or damaged;

d. data transfer capacity;

e. the time during which a server is in operation;

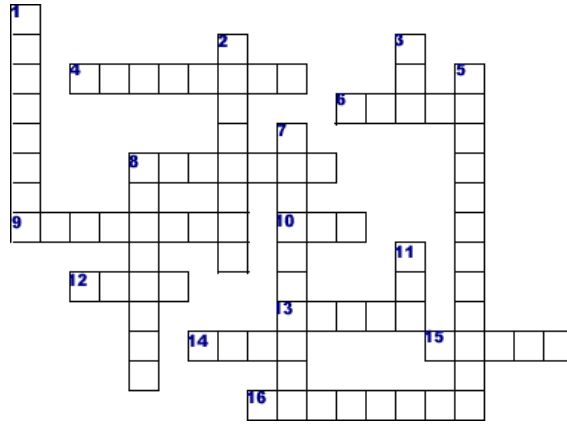
f. the time during which a server is not in operation [76].

5. Розв'язання кросвордів. Кросворди є гарним інструментом для вивчення іноземних слів. При регулярному вирішенні головоломок відбувається активне запам'ятовування, що підвищує ефективність засвоєння інформації в кілька разів. За допомогою тематичних кросвордів простіше вчити та запам'ятовувати нові слова, оскільки всі вони вже будуть пов'язані одне з одним за змістом. Набагато простіше вчити слова в контексті, ніж окремо. Завдяки кросвордам поліпшуються навички правопису: в кросвордах кожне слово має бути записано правильно - буква за буквою. Якщо Ви неправильно напишете хоч одне слово, Ви не зможете до кінця заповнити кросворд. Регулярно розгадуючи кросворди, Ви станете впевненіше розрізняти закономірності англійської

орфографії. А також завдяки розв'язанню кросвордів збільшується лексичний запас [78].

Приклад завдання на розв'язування кросворду:

Complete the crossword.

Across:

4. When you take a program or file off the Internet and copy it to your computer.
You _____ it;
6. This kind of Internet connection is much faster than dial up Internet access.
You can also watch TV on it;
8. A program that you use to view pages on the Internet (i.e. Netscape);
9. Microsoft's Internet _____;
10. Abbreviation for Internet Service Provider;
12. When you create a _____ on the Web, you create a _____ page. This term is also used for your starting page when you open your browser;
13. When you send a letter to someone, you _____ them;
14. When you leave a message on a bulletin board, you _____ it;
15. A file or program that can be uploaded to your computer from the Internet or disk. This file or program is uploaded without your knowledge and is intended to do damage to your computer;
16. One of the major browsers, that is used on the Internet. (not Internet Explorer);

Down:

1. In Netscape it is called a bookmark. In Internet Explorer it is called _____;
2. Programs that make your computer do something is called _____;
3. WWW stands for the World Wide _____;
5. A program that performs keyword searches for information on the Internet;
7. Rules or manners for interacting courteously with others online;
8. In Netscape, when you save the address to a page, it is called a _____;
11. Abbreviation for Uniform Resource Locator, which is an address on the World Wide Web [93].

Додаткове завдання. Створення глосарія англомовного комп'ютерного сленгу (дослідницька робота). Цей вид діяльності може бути розрахований на один модульний цикл. Студенти звертаються до різних мережевих ресурсів. Подібні завдання дозволяють відпрацьовувати практичні навички пошуку інформації в Інтернеті та інших джерелах, а також сприяють навчанню систематизації отриманої інформації та представлення її у вигляді електронних текстових документів [78].

Отже, запропоновані варіанти завдань можуть допомогти майбутнім викладачам під час вивчення теми англомовний комп'ютерний сленг оскільки вони сприяють покращенню рівня знань та формуванню мовленнєвої компетенції у студентів-філологів.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження присвячене розгляду особливостей перекладу англomовного комп'ютерного сленгу. В процесі наукової розвідки було ідентифіковано, що поняття «сленг» у сучасній лінгвістиці неоднозначне й досить складне для інтерпретації. Основні труднощі пов'язані з тим, що автори по-своєму трактують це поняття. В результаті узагальнень дефініцій було синтезовано таке визначення: сленг – це історично сформований нестандартний, розмовний, нелітературний, стилістично маркований, рухливий і експресивно забарвлений шар лексики, що не обмежений певною професійною приналежністю.

За результатами опрацювання теоретичних джерел було досліджено історичні передумови виникнення комп'ютерного сленгу в Інтернеті. Виявлено основні чинники, що вплинули на формування англomовного комп'ютерного сленгу. Також у процесі дослідження було виділено три основних етапи формування сучасного комп'ютерного сленгу: зародження, еволюціонування та розповсюдження.

Під час дослідження розглянуто особливості утворення англomовного комп'ютерного сленгу, який є основою для формування нового виду скорочень, що активно застосовується в Інтернет-комунікації не тільки англomовних країн. Також встановлено найбільш та найменш поширені методи словотвору сленгових одиниць. Серед поширених методів словотвору англomовного комп'ютерного сленгу є скорочення, аббревіація, нумероніми та складні слова. Контамінація та деривація також входять до методів словотвору, що використовуються при формуванні нових слів.

За результатами проведеного дослідження було репрезентовано тематичну класифікацію комп'ютерного сленгу. Класифікація включає такі тематичні групи: зовнішній вигляд; характер; інтелект; міжособові відносини; групи людей; відпочинок, дозвілля, гумор; популярність, успіх, повага; почуття, стан, поведінка; тварини; специфіка соціальних мереж.

Аналіз ілюстративного матеріалу дослідження надав змогу виокремити сленгові слова та словосполучення, які найчастіше трапляються в Інтернет-комунікації.

Встановлено, що є два основних способи перекладу комп'ютерного сленгу: прямий та непрямий. Перший спосіб (прямий) включає транскрипцію, транслітерацію й калькування. Використання цих прийомів є адекватним лише за певних умов. Їх доречно використовувати в тих випадках, коли значення вихідного англійського слова зрозуміло з контексту, а переклад не порушує норм української мови.

Другий спосіб (непрямий) включає в себе: конкретизацію; генералізацію; заміну наслідку причиною й навпаки; компенсацію; антонімічний переклад; описовий переклад; опущення; додавання та евфемістичний переклад. Мета цього способу полягає в більш точній й логічно правильній передачі сленгових одиниць за допомогою мови перекладу. При адекватному перекладі необхідним є дотримання стилістичних норм української мови для створення аналога оригінального слова.

У науковій праці надаються методичні рекомендації щодо розгляду досліджуваної проблематики в навчальному процесі під час підготовки майбутніх перекладачів-філологів. Запропоновано низку навчальних вправ, спрямованих на вміння студентів працювати в команді, парами чи в групах, у режимі викладач-студент; розвивати навички усного монологічного, діалогічного мовлення; покращувати критичне мислення; поглиблювати знання; розвивати навички щодо перекладу іншомовної лексики, лексики комп'ютерного сленгу.

Подальше дослідження англійського комп'ютерного сленгу вважаємо необхідним, оскільки він є недостатньо дослідженим шаром лексики. А тому разом зі стрімким розвитком комп'ютерних технологій, він може зайняти чільне місце в усній та писемній формах спілкування.

Я, Тесленко Михайло Васильович, своїм підписом засвідчую, що моя кваліфікаційна робота «*Особливості перекладу англомовного комп'ютерного сленгу*» виконана з дотриманням усіх вимог до наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, самостійно та індивідуально. При написанні роботи я дотримувався принципів академічної доброчесності та несу відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка. Москва : Флинта, Наука, 2012. 374 с.
2. Бархударов Л. С. Язык и перевод (Вопросы общей и частной теории перевода). Минск. Междунар. Отношения, 2014. 240 с.
3. Бондаренко О. Особливості перекладу аббревіатур, акронімів і скорочень. Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології. Донбас. держ. пед. ун-т. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Моторіна, 2015. С. 76-83.
4. Виноградова Н. В. Компьютерный сленг и литературный язык: проблемы конкуренции. Исследования по славянским языкам. Сеул : Корейская ассоциация славистов, 2001. С. 203-216.
5. Вишнякова Е. А. Место аббревиации в словообразовательной системе современного английского языка. Сер. Гуманитарные науки. Москва : МГУ, 2014. С. 62-66.
6. Вишнівський Р. Й. Англomовні запозичення у сфері інформаційних технологій (на прикладі українських електронних засобів масової інформації) Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Одеса : Міжнародний гуманітарний університет. 2015. С. 162-164.
7. Воленко А. В начале была ARPA...UP Special: журнал. 2011. № 3. С. 46-49.
8. Гальперин И. Р. Стилистика английского языка. Москва : Либроком, 2010. 336 с.
9. Гальскова Н. Д., Гез Н. И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений. 6-е изд., стер. Минск: Издательский центр «Академия», 2009. 336 с.
10. Грачев М. А., Тихонов В. Г. О молодежном жаргоне. Новосибирск : Педагогическое обозрение, 1995. С. 123-127.

11. Гудзь Н. О. Інтернет-дискурс як новий тип комунікації: структура, мовне оформлення, жанрові формати. Сучасні лінгвістичні студії. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. С. 61-87.
12. Гудима Н. В. Вплив мовних та позамовних чинників на збагачення словникового складу сучасної української літературної мови. Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія «Лінгвістика і літературознавство»: міжвуз. зб. наук. ст. 2010. С. 308-316.
13. Драбов Н. До питання перекладу англійських неологізмів. Актуальні питання гуманітарних наук. Серія “Мовознавство. Літературознавство”. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І. Франка, 2015. С. 176-181.
14. Заводна Л. Сучасний погляд на молодіжний сленг. Нова педагогічна думка. 2014. № 1. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2014_1_16. (дата звернення: 24.11.2020).
15. Зацний Ю. А. Неологізми англійської мови 80-х-90-х років ХХ століття. Запоріжжя : РА “Тандем-У”, 1997. 396 с.
16. Иванова Г. Р. Функции сленга в речевой деятельности американских студентов. Москва. МГЛУ, 1990. 133 с.
17. Ильина-Соловьева Н. Компьютерный сленг. Испания : Eslavística Complutense, 2013. С. 131-148.
18. Каптюрова В. В. Особливості комунікації в англійському, російському та українському просторі соціальних мереж. Мовні і концептуальні картини світу. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка. 2013, С. 63-72.
19. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2004. 574 с.
20. Корінна О. Абревіація в сучасній англійській мові. Умань : Уманський державний педагогічний університет. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/stud_konferenzia/2013/visnuk_49.pdf (дата звернення: 23.11.2020).

21. Куц Е. Способи та прийоми перекладу англійських неологізмів. Вісник Маріупольського державного університету. Серія «Філологія». Маріуполь: Вид-во МДУ, 2010. С. 139-145.
22. Мартос С. А. Молодіжний сленг: комунікативний аспект. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». Збірник наукових праць, II, 2005, С. 199-202.
23. Матвійчук М. І. Особливості комп'ютерного сленгу: вживання, формування, переклад. Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Київ. 2012. С. 97-101.
24. Мешков О. Д. Словообразование в современном английском языке. Минск. Высшая школа, 1985. 187 с.
25. Міщук І. М. Особливості перекладу американського комп'ютерного сленгу українською мовою. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Луганськ. 2013. С. 69-72.
26. Орлов Р. А. Трудности перевода компьютерного сленга. Коломна : Государственный социально-гуманитарный университет, 2019. С. 152-154.
27. Практический курс методики преподавания иностранных языков. П.К. Бабинская, Т.П. Леонтьева и др. Минск : ТетраСистемс, 2005. 285 с.
28. Сергеева Т. Аббревиатуры в системе лексических сокращений. Филологические науки. Тамбов : Грамота. 2013. С. 174-179.
29. Смірнов Ф. О. Мистецтво спілкування в Інтернеті. навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Вільямс», 2006. 125. с.
30. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг: соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
31. Стернин И. Русский язык рубежа веков: упадок, развитие или эволюция? Актуальные проблемы изучения и преподавания русского языка на рубеже XX-XXI вв. Воронеж, 2001. С. 3-5.
32. Стрига Е. В., Комп'ютерний сленг у сучасній англійській мові: походження та функціонування. Записки з романо-германської філології. Вип. 1.

2014. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/zrgf_2014_1_28 (дата звернення: 14.11.2020).

33. Сумцова О. В., Шевякова Т. Ю. Влияние английского языка на формирование компьютерного сленга в русском языке. Чита : Молодой ученый, 2011. С. 240-242.

34. Тесленко М. В. Засоби вираження та функції англомовного комп'ютерного сленгу. *Перекладацькі інновації: матеріали ІХ Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції м. Суми, 14–15 березня 2019 р. / редкол. : С. О. Швачко, І. К. Кобякова, О. О. Жулавська та ін. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 134-136.*

35. Федорець С. А. Англійські запозичення в мові сучасної української реклами: автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Харків, 2005. 20 с.

36. Харитончик З. А. Лексикология английского языка. Минск. Высшэйшая школа, 1992. 185 с.

37. Хомяков В. А. Некоторые типологические особенности нестандартной лексики английского, французского и русского языков. Вопросы языкознания. Могилёв, 1992. С. 94-105.

38. Чернобай В. Г. Сленг: історія виникнення, визначення поняття. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Вип. 206. 2014. С. 76-81.

39. Шумейко А. Сучасний український сленг : конотативний аналіз. Київ : Дивослово, 2011. С. 32-34.

40. Щур І. Україномовний комп'ютерний сленг : формування і функціонування. Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка. Київ, 2006. 245 с.

41. Щур І. Особливості українського комп'ютерного жаргону. Київ : Рідна школа, 2001. С. 10.

42. Ясінська О. В. Комп'ютерний елемент в аспекті лінгвістичних досліджень. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Вип. 5. 2009. С. 233-238.
43. A Brief History of E-mail: Dedicated to Ray Tomlinson. URL : <https://phrasee.co/a-brief-history-of-email/> (дата звернення: 15.11.2020).
44. Arbekova T. I. Lexicology of English Language. Minsk : Higher School, 2002. 240p.
45. Baloneva O. O. Specific Features of English Scientific and Technical Literature Translation. Zhitomir : Zhitomir State University, 2004. P. 25.
46. Baron N. C. Always on: language in an online and mobile world. Oxford : Oxford University Press, 2008. 304 p.
47. Brown H. D. Principles of Language Learning and Teaching. Beijing : Teaching and Research Press, 2005. 118 p.
48. Causes and Tendencies of English Abbreviations. URL : http://gendocs.ru/v12499/causes_and_tendencies_of_english_abbreviations (дата звернення: 19.11.2020).
49. Halliday M., Michael A. Language as Social Semiotics: The Social Interpretation of Language and Meaning / M. Halliday, A. Michael. London: University Park Press, 1978. 256 p.
50. Kleinrock, L. Personal History/ Biography: the Birth of the Internet. URL : http://www.lk.cs.ucla.edu/personal_history.html (дата звернення: 11.11.2020).
51. Partridge E. Slang To-Day and Yesterday. Routledge and Kegan Paul. London, 1979. 562p.
52. Plag, I. Word-Formation in English. Cambridge : The Press Syndicate of the University of Cambridge. 2003. 245p.
53. SUN Hong-mei. A Study of the Features of Internet English from the Linguistic Perspective. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/236303075.pdf> (дата звернення: 18.11.2020).
54. Zamira (Metaj) Alimemaj Web-language and word-formation processes on slang words. Vlore : Lingua Mobilis, 2012. P. 119-125.

55. Usenet. URL : <https://www.britannica.com/technology/USENET> (дата звернення: 11.11.2020).

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

56. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. Москва. 2004. 571 с.

57. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Бусел. Київ; Ірпінь : Перун, 2007. 1736. с.

58. Енциклопедичний словник класичних мов / Л. Л. Звонська, Н. В. Корольова, О. В. Лазер-Паньків та ін. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. 552 с.

59. Ефремова Т. Ф. Современный толковый словарь русского языка. В 3 томах. Том 3. Р-Я. Москва : АСТ, «Астрель», Харвест, 2006. 976 с.

60. Зацний Ю. А., Янков А. В. Нова розмовна лексика і фразеологія: Англо-український словник. Вінниця : Нова Книга, 2009. 224 с.

61. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. А. Волков. Чернівці : Золоті литаври. 2001. 634 с.

62. Erin Jansen, Vincent James NetLingo: The Internet Dictionary. USA : NetLingo Inc. 2002. 519 p.

63. Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus. URL : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/> (дата звернення: 20.11.2020).

64. Collins English Dictionary. URL : <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/> (дата звернення: 20.11.2020).

65. Macmillan Dictionary. URL : <http://www.macmillandictionary.com> (дата звернення: 19.11.2020).

66. Oxford Online Dictionary. URL : <https://en.oxforddictionaries.com/definition/> (дата звернення: 19.11.2020).

67. The Dictionary by Merriam-Webster. URL : <https://www.merriam-webster.com/> (дата звернення: 19.11.2020).

68. The World's Most Popular Dictionary and Thesaurus with Definitions, Synonyms, Antonyms, Idioms, Word Origin. URL : <https://eng.ichacha.net/> (дата звернення: 20.11.2020).

69. Thorne T. Dictionary of Contemporary Slang. Third Edition. London : A & C Black Publishers Ltd., 2007. 494 p.

70. Urban Dictionary. URL : <https://www.urbandictionary.com/> (дата звернення: 19.11.2020).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

71. GeeksForGeeks. URL : <https://www.geeksforgeeks.org/> (дата звернення: 23.11.2020).

72. How “noob” became the nicest way to be mean online. URL : <https://www.inverse.com/gaming/noob-meaning-definition-video-game-terms-explained> (дата звернення: 11.11.2020).

73. Jargon-file. URL : <http://jargon-file.org/archive/jargon-1.0.3.dos.txt> (дата звернення: 11.11.2020).

74. JLAB. Science Education. URL : <https://education.jlab.org/> (дата звернення: 26.11.2020).

75. Leet speak. URL : http://www.netlore.ru/Leet_speak (дата звернення: 20.11.2020).

76. LinguaHouse – Innovation in Learning and Teaching English. URL : <https://www.linguaHouse.com/> (дата звернення: 26.11.2020).

77. LOL, WTF? The Origin Stories of Your Favorite Internet Acronyms. URL : https://www.huffpost.com/entry/Internet-acronyms_n_5585425 (дата звернення: 13.11.2020).

78. Make Your Lesson Lit: 5 Activities for Teaching Slang in ESL Class. URL : <https://www.fluentu.com/blog/educator-english/teaching-slang-esl/> (дата звернення: 25.11.2020).

79. Microsoft Academic. URL : <https://academic.microsoft.com/> (дата звернення: 23.11.2020).
80. PCMAG. URL : <https://www.pcmag.com/> (дата звернення: 20.11.2020).
81. The Pennsylvania State University. Open Resource Publishing. URL : <https://psu.pb.unizin.org/> (дата звернення: 22.11.2020).
82. Reddit. URL : <https://www.reddit.com/> (дата звернення: 23.11.2020).
83. ReversoContext. URL : <https://context.reverso.net/> (дата звернення: 20.11.2020)
84. SafetyDetectives. URL : <https://www.safetydetectives.com/> (дата звернення: 22.11.2020).
85. Ten Numeronyms Web Developers Should Know. URL : <http://www.hongkiat.com/blog/tech-numeronyms/> (дата звернення: 20.11.2020).
86. Text Messaging Abbreviations & Shortcuts. URL : <http://www.illumasolutions.com/omg-plz-lol-idk-idc-btw-brb-jk.htm> (дата звернення: 17.11.2020).
87. Text Message — SMS — E-Mail — Chat. URL : <https://www.smart-words.org/abbreviations/text.html> (дата звернення: 17.11.2020).
88. The Sociable. URL : <https://sociable.co/> (дата звернення: 22.11.2020).
89. The origin of 15 Pieces of Internet Slang. URL : <https://www.mentalfloss.com/article/84542/origins-15-pieces-internet-slang> (дата звернення: 11.11.2020).
90. What Does “TLDR” Mean, and How Do You Use It? URL : <https://www.howtogeek.com/435266/what-does-tldr-mean-and-how-do-you-use-it/> (дата звернення: 11.11.2020).
91. Wikipedia. URL : <https://en.wikipedia.org/> (дата звернення: 20.11.2020).
92. Your Dictionary. URL : <https://sentence.yourdictionary.com/> (дата звернення: 20.11.2020).
93. Your Games & Puzzles. URL : <http://www.internetfamilyfun.com/> (дата звернення: 26.11.2020).

SUMMARY

The master thesis focuses on the peculiarities of translation of English-language computer slang.

The intensive development of the computer industry, computerization of almost all spheres of science, technology, industry, and the rapid process of computer penetration into the sphere of everyday life of modern man has led to the same rapid development of appropriate terminology. Knowledge of technical terms of computer vocabulary in a foreign language has become one of the employers' main requirements. Unlike a simple user, an IT specialist works with texts in a foreign language, and it is impossible to understand computer terminology without special knowledge.

Computer slang serves not only communication on topics related to computers and software; it is a characteristic feature of all electronic communication genres. Therefore, there is a need to understand computer slang to be competent in this field and not get confused in the huge amount of information presented on the World Wide Web.

The research's topicality can be seen in the active use of slang vocabulary on computer topics, the need for more in-depth study of methods of forming computer slang, representation of thematic classification, and determining the specifics of slang translation.

The purpose of the study is to consider the peculiarities of translation of English-language computer slang.

The objectives of the master thesis are:

1. to define the computer slang;
2. to study the historical background of computer slang;
3. to study features of formation of English-language computer slang;
4. to form a thematic classification of English-language computer slang;
5. to define the main methods of translation of English-speaking computer slang;

6. to provide methodical recommendations for learning English-language computer slang at the lessons on Practice of Translation from the Major Foreign Language (English).

The research papers by M. Halliday, E. Patridge, S. Martos, S. Stavitskaya, I. Galperin, V. Khomyakov were devoted to the study of the elaborated problem, in particular, the study of computer slang was conducted by R. Finkel, O. Sumtsova, T. Shevyakova, T. Thorne, I. Schur, and others.

The object of the study is the slang of active users of personal computers.

The subject of the study is the peculiarities of translation of English-language computer slang.

The research material: English-language dictionaries of slang and social networks, chats, journal, and newspaper publications.

In the course of the study, the following methods were used: the study of educational and scientific literature on a par with different Internet resources, work with dictionaries (including defining ones), and comparative and component analysis.

The study's theoretical significance is that the results expand the theoretical works on slang. The obtained results can be used to study the dynamic nature of the English language vocabulary, identifying the main trends in its development.

The findings may find practical application in the process of studying the following academic courses "Practical Course of the English Language", "Practice of Translation from the Major Foreign Language (English)"; the obtained results will help in the translation of slang and the formation of dictionaries of non-literary vocabulary.

The graduation thesis is composed of three chapters.

The first chapter of our work is devoted to the problems of the identification of the term "slang". A review of the theoretical material showed that a considerable number of both Ukrainian and foreign researchers were engaged in the problem of defining this emotionally colored type of vocabulary. But there is no unique definition of this concept. Every scientist interpreted the slang in his own way. Therefore, having considered some of the numerous definitions, we were able to generalize their main ideas and combine: slang is a historically developed non-standard conversational, non-

literary, stylistically marked, flexible, and expressively colored layer of vocabulary, as well as the form of spoken (mostly written) language, not limited to a certain professional belonging.

In the analysis of theoretical sources, the historical backgrounds for the emergence of computer slang and the Internet, in general, were investigated. The main sources and factors that influenced the formation of English-language computer slang have been revealed. In the course of the research, three main stages of modern computer slang formation were identified: origin, evolution, and spread.

The origin stage is the stage when the Internet originated. The stage of evolution is connected with the formation of the first social network, due to which the computer slang began its further development. Later, the slang started to spread through a huge number of social networks and forums. We can conclude that it was the human factor that played a big role in forming of computer slang as a special kind of Internet communication because network users formed all neologisms.

Also, in this chapter of the research, the functional characteristics of computer slang were examined. One of the functions that computer slang performs is nominal. It is used to denote those subjects for which there is no equivalent in the literary language, to denote new concepts, to fill terminological gaps. The emotionally-expressive function involves the creation of a figurative, expressive name of the concept, which already has a neutral designation in terminology. The communicative function allows specialists and users to communicate freely at different levels. Simplified writing of cumbersome phrases, as well as time-saving is the main for the function of saving speech efforts.

Thus, in the first chapter of the master's paper, the theoretical basis for studying English-language computer slang was described; the key concept was defined. The analysis of scientific sources on the research problems provided an opportunity to present the main functions of modern English-language computer slang, which became the basis for forming a new type of abbreviations and are actively used in Internet communication.

The second chapter of this study is devoted to the research of methods of word-formation of computer slang. As a result of the research, the most widespread word formation methods were singled out, including front clipping, back clipping, front and back clipping, and phrase clipping.

The next were abbreviations, which were also divided into two types: initialisms and acronyms. Among other word-formation methods, methods such as numeronyms, blending, derivation, and complex words were analyzed. In addition to general computer slang word formation methods, English borrowings from the sphere of computer technologies, which are found in Ukrainian, were considered.

Basically, these borrowings are represented by barbarisms, i.e., a nonstandard word, expression, or pronunciation in a language, particularly regarded as an error in morphology, while a solecism is an error in syntax.

The second chapter of the paper is also devoted to the thematic classification of English-language computer slang. The analysis of collected slang units allowed to describe the thematic range and show the computer slang diversity. As a result of the research the following thematic groups were identified: appearance; character; intellect; interpersonal relations; types of people; rest, leisure, humor; popularity, success, respect; feeling, state, behavior; animals; specificity of social networks. However, this classification is only conditional.

The third chapter of this study is devoted to the basic techniques of translation of English-language computer slang. We have determined that there are several ways that a translator can translate computer slang units: direct and indirect. The first type - direct - includes such translation methods as transcription, transliteration, and calque. The use of these techniques becomes adequate only under certain conditions. They are appropriate to use only when the meaning of the output English word is clear from the context, and the translation will not violate the norms of the Ukrainian language.

Usually, the translators, who translate computer slang, choose the non-direct type of translation, or use translation transformations. The purpose of using this approach is the more accurate and logical transfer of slang units using the source language. With adequate translation, it is necessary to perform stylistic norms of the

Ukrainian language to create a stylistic analogue of the original word. The non-direct type of translation includes the following methods: concretization, generalization, replacing the consequence with the cause and vice versa, compensation, antonymous translation, descriptive translation, omission, addition, and euphemistic translation.

The last paragraph of this chapter briefly covered the methodology of teaching computer slang and provided examples of exercises that can be used in the study of this topic in the lessons from the practice of translation from English.

To sum up, we can say that further research on computer slang is very relevant as far as this lexical pattern is not sufficiently studied in our time.

Key words: computer slang, abbreviation, clipping, numeronyms, personal computer, English-language dictionary, borrowings.